

საქართველო საქართველო

#1 (6) 2009

საქართველო საქართველო

სარჩევი

- 6 «ქართლის ჭირსა ვერვინ მოსთვლის»
«Біди грузинські багато чисельні»
- 8 «...ო, აფხაზეთო, ბევრი კარგი მოყმის გამზრდელი,
მკერდმოჭრილი ხარ, ამორძალი, უსაქართველოდ...»
«...О, Абхазія, матір багатьох достойних,
Ти поранена, відчужена, без Грузії...»
- 13 მისიონერი საქართველოდან
Місіонер із Грузії
- 20 რაულ ჩილაჩავა — ესკიზი პორტრეტისათვის
Рауль Чілачава — нарис до портрету

ЗМІСТ

- 24 პატარა დინოზავრი
Динозаврик
- 27 მოდიოდა ნინო მთებიტ
Йшла Ніно горами
- 32 აუკრაინის სათვისტომო საქართველოში
Українська діаспора в Грузії
- 40 როკვენ ქართველნი
Танцюють грузини

Асоціація грузин України «ІБЕРІЕЛІ»

23 ТРАВНЯ

18.00

У ПРИМІЩЕННІ ВЕЛИКОГО ЗАЛУ

ЦЕНТРАЛЬНОГО БУДИНКУ ОФІЦЕРІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Представляє святковий концерт, присвячений
18-й річниці відновлення ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГРУЗІЇ

Ансамбль
грузинського
народного
танцю
«ІБЕРІЕЛІ»
та музичні
колективи
Грузинського
культурно-
освітнього центру

Спеціальні гості концерту
дует «GEORGIA»

м. Ібілісі, Грузія

Довідки за тел.: + 380 93 459 59 86
www.iberieli.org info@iberieli.org

ძვირფასო თანამემამულეო,

უკრაინის ქართველთა ასოციაცია რამდენიმე წელია ჟურნალ “საქართველოს” მეშვეობით, მაქსიმალურად ცდილობს მოახდინოს ქართული კულტურისა და ხელოვნების პოპულარიზაცია უკრაინულ საზოგადოებაში.

უკრაინის ქართული საზოგადოება ყოველთვის ურყევად იცავდა იმ პოზიციებს, რომელიც ქართული, ეროვნული ღირსებებისა და შინაგანი სულიერი მრწამსის მატარებელია. ყველას კარგად მოგეხსენებათ, რომ დიასპორა, ეს არის საქართველოს ის ხერხემალი, რომელიც ყოველივე ემიგრანტს მშობლიურ და შინაგან მრწამსთან აკავშირებს.

მიუხედავად მშობლიური კუთხის სიშორისა, ყოველი აქ მცხოვრები ჩვენთაგანისთვის, ქართული, ეროვნული ფასეულობების დაცვა უმთავრესი მოვალეობაა. უკრაინის ქართველთა ასოციაცია “იბერიელი” სახელმწიფოებრივ კეთილდღეობას და მის ინტერესებს, ვფიქრობ ქართველი ხალხის წინაშე შეძლებისდაგვარად ასრულებს.

ჩვენ ვცდილობთ ჟურნალ “საქართველოს” ყოველ გამოცემაში, ავსახოთ ის ქართული, მრავალსაუკუნოვანი ისტორიული რეალობა, რომელიც უკრაინულ საზოგადოებას საშუალებას მისცემს, იყვნენ თუნდაც მოკლედ ინფორმირებულნი ქართულ აწმყოს, ნამყოსა და მყოფადზე.

იმედი მაქვს, რომ ამ მოკრძალებული საქმით, ჩვენ შევძლებთ უკრაინის ქართველ ემიგრანტთა ინტეგრაციას საქართველოს ქართულ საზოგადოებასთან და ვიტყვი ერთ მნიშვნელოვან სიტყვას ქართული დიასპორის ისტორიაში.

პატივისცემით,
ბესიკ შამუგია

უკრაინის ქართველთა ასოციაცია “იბერიელი”-ს პრეზიდენტი

Шановні співвітчизники,

Асоціація грузин України вже декілька років за допомогою журналу “Сакартвело” максимально намагається популяризувати грузинську культуру та мистецтво в українській спільноті.

Грузинська спільнота України завжди захищала ті позиції, які є носіями грузинської національної гідності та внутрішньої духовної віри. Усім відомо, що діаспора – це той хребет Грузії, який поєднує кожного емігранта з рідною та внутрішньою вірою.

Не дивлячись на віддаленість рідного краю, головним обов’язком кожного з нас є захист грузинських національних цінностей. Асоціація “Іберієлі” добродіяння держави та її інтереси, думаю, перед грузинським народом виконує по можливості.

Ми намагаємось у кожному виданні журналу “Сакартвело” передати ту грузинську багатовікову історичну реальність, яка дасть можливість українській спільноті бути хоча б стисло інформованій про грузинське сьогодення, майбутнє та минуле.

Маю надію, що цією справою ми зможемо інтегрувати грузинських емігрантів України до грузинської спільноти Грузії та скажемо одне важливе слово в історії грузинської діаспори.

З повагою,
Бесік Шамугія

Президент асоціації грузинів України “Іберієлі”

«ქართლის ჭირსა ვერვინ მოსთვლის»

გიორგი ბაბუშა

«БІДИ ГРУЗИНСЬКІ БАГАТО ЧИСЕЛЬНІ»

Георгій ГАГУА

1989 წლის 9 აპრილს, საბჭოთა იმპერიის დაშლის პროცესში, თბილისში დატრიალებულ ტრაგედიას, ხშირად როგორც ეროვნულ-განმანათლებლებელი მოძრაობის ლოკალურ, უნიკალურ მოვლენას ისე განიხილავენ და ავიწყლებათ, რომ 1989 წლის 9 აპრილს საქართველოში სამხედრო ძალის გამოყენება ეროვნული-განმანათლებლებელ მოძრაობათა წინააღმდეგ გალაშქრებისა, შემდეგ წარმატებით რომ გაიმეორეს აზერბაიჯანში, ლიტვასა თუ უზბეკეთში (ფერგანაში) — ყველგან, სადაც ეროვნული მოძრაობა გააქტიურდა.

მიუხედავად იმისა, რომ 1989 წლის 9 აპრილის ტრაგედიას უამრავი კომისია სწავლობდა, დღემდე ბურუსითაა მოსილი უშუალო დამნაშავეთა ტიტულოვანი სახელები. ყოფილი საბჭოთა თუ დღევანდელი რუსეთის მედიის საშუალებით დღემდე გრძელდება საზოგადოების დამუშავება! დღემდე ფიქრობენ, რომ მაშინ თბილისში ნაციონალიზმი და ექსტრემიზმი დაისაჯა, ვითომც და მაშინ მთვრალი ახალგაზრდობაცდილობდახელისუფლებისხელშიჩადებასდასწორედ ამის საპასუხოდ იქნა სამხედრო ძალა გამოყენებული მათ წინააღმდეგ. ანტიიმპერიული განწყობა საქართველოში მუდამ არსებობდა, მაგრამ 80-იან წლებში იგი ძალიან გააქტიურდა და ეს პერიოდი განიხილება, როგორც ეროვნულ-განმანათლებლებელ მოძრაობის თვისობრივად ახალი ფაზა. კრემლს ეს შეუმჩნეველი არ დარჩენია და იმპერიამ ძველ, კარგად ნაცნობ ხერხს მიმართა. იმპერიის სპეცსამსახურების ჩარევით, 1989 წლის მარტში აფხაზეთში ე.წ. «ლიხნის თავყრილობა» გაიმართა. შეკრებამ აფხაზეთის საქართველოდან გამოყოფა მოითხოვა. ამგვარად დაიწყო იმპერიამ ავტონომიური წარმონაქმნების სახით წინასწარ ჩადებული ნაღმები გააქტიურება. ნაღმისა, რომელიც შექმნის დღიდანვე ეკისრებოდათ მსგავს «აფხაზეთებს» საბჭოთა რესპუბლიკების მიერ თვითგამორკვევის კონსტიტუციური უფლების მოთხოვნის შემთხვევაში. ამგვარად, «აფხაზეთის საკითხი» ამჟამად მეამბოხე საქართველოს დაუპირისპირეს. ეს იყო წმინდა წყლის შანტაჟი — თუკი სსრკ-დან გასვლასა და თავისუფლებას მოითხოვთ, სანაცვლოდ რეგიონებში დიდ პრობლემებს გაიჩენთო!

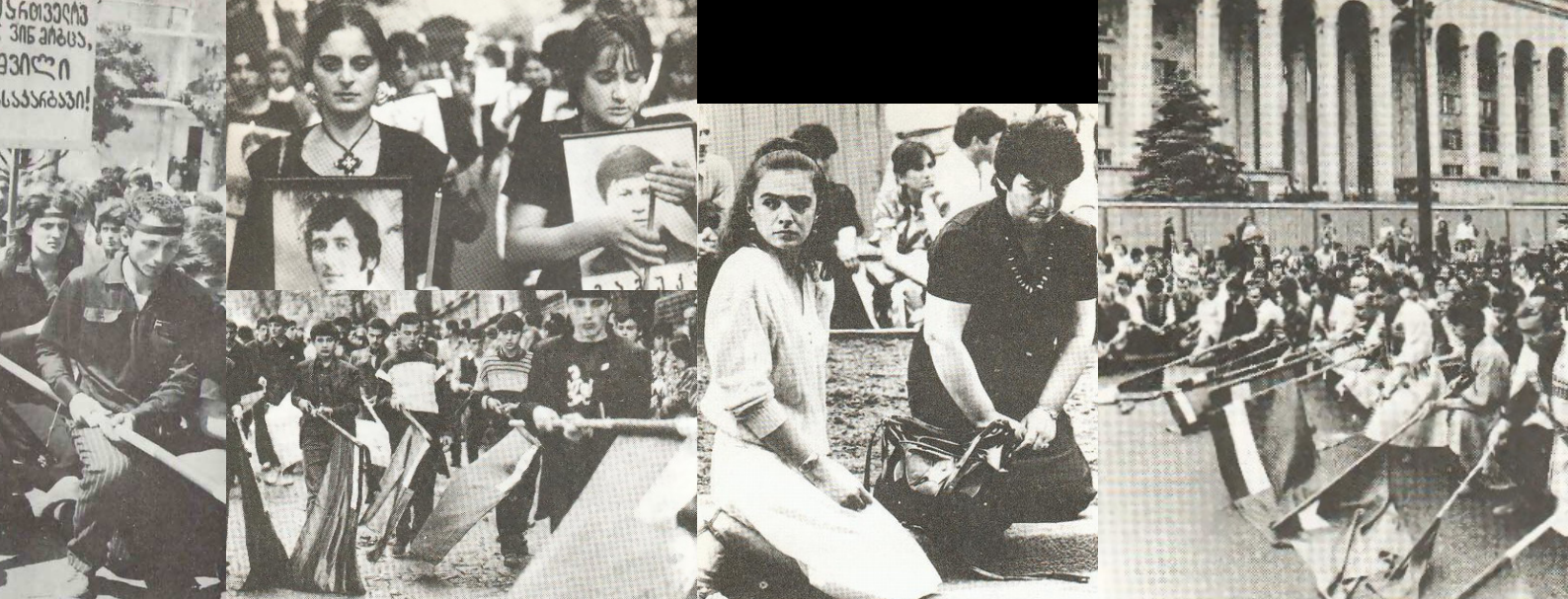
1989 წლის 4 აპრილს თბილისში დაიწყო საპროტესტო გამოსვლები, სადაც მოგვიანებით საბჭოთა კავშირიდან გასვლის მოთხოვნა გაჩნდა. ეს არ ყოფილა სპონტანური მოვლენა. ეს მოთხოვნა ამ მიტინგზე არ დაბადებულა, მას გაცილებით დიდი ხნის ისტორია ჰქონდა და ამ გადაწყვეტილებამდე ქართველი საზოგადოება ისტორიულმა გამოცდილებამ მიიყვანა.

Трагедию, що сталася в Тбілісі 9 квітня 1989 року, часто розглядають як локальну подію, під впливом народно-визвольного руху, в процесі розпаду радянської імперії, і забувають, що застосування військової сили 9 квітня 1989 року, стало дпєвною апробацією виступу військовим шляхом проти національно-визвольного руху у радянських республіках. Вони успішно повторили це в Азербайджані, Литві та Узбекистані (Фергана) — всюди, де активізувався народно-визвольний рух.

Незважаючи на те, що безліч комісій вивчали трагедію 9 квітня 1989 року, й нині лишаються невідомими титуловані імена тих винуватців. За допомогою колишніх радянських, а зараз російських засобів масової інформації, продовжується обробка суспільства! До сьогодні думають, що тоді в Тбілісі був покараний націоналізм та екстремізм, немов п'яна молодь тоді намагалася захопити владу, й саме проти неї була задіяна військова техніка. В Грузії завжди існував антиімперіалістичний настрій, але у 80-тих роках він активізувався, й цей період розглядається, як суттєво нова фаза національно-визвольного руху. Це не лишається не поміченим Кремлем, і імперія використовує старий, добре знайомий спосіб. Конкретніше, не без допомоги спецпідрозділів імперії в березні 1989 року в Абхазії проводяться «Збори Ліхані». Збори вимагали відділення Абхазії від Грузії. Таким чином, імперія почала активізацію мінних функцій для схожих автономій, мін, які мали бути задіяні і в інших «Абхазіях» інших радянських республік при спробі вимоги конституційних прав. Цього разу «карту Абхазії» задіяли проти повсталого Грузії. Тобто, кажучи іншими словами, це був шантаж чистої води — и якщо захочете свободу і вихід зі складу СРСР — отримаєте величезні проблеми в регіонах!

Проти цього 4 квітня 1989 року в Тбілісі почалися акції протесту, а пізніше з'явилася вимога виходу зі складу Радянського Союзу. Як ми вже зазначали, це не було спонтанною подією, вона має значно довшу історію, і до цього рішення грузинське суспільство привів історичний досвід.

А Росія завжди перебувала у пошуках того, як покарати повсталих так, щоб це було прикладом для

რუსეთი კი იმის ძიებაში იყო, თუ როგორ დაესაჯა ამბოხებულები ისე, რომ სამაგალითო ყოფილიყო სხვა ერებისთვისაც, რათა მათში სამუდამოდ ჩაეხშო თავისუფლების იდეა. ცნობილია, კრემლს სადამსჯელო სამხედრო ოპერაციების გამოყენების დიდი ტრადიცია აქვს. უახლეს ისტორიაში, 9 აპრილამდე მსგავსი ოპერაციები განახორციელეს უნგრეთში, ჩეხოსლოვაკიაში, პოლონეთში, თბილისში (1956 წელი), ბელორუსიაში, ყაზახეთში, მაგრამ მშვიდობიან მომიტინგეთა წინააღმდეგ არსად გამოუყენებიათ ხელკეტები, სასანგრე ნიჩბები, წყლის ჭავლი და ნეიროლეპტიკური მოქმედების გაზი.

9 აპრილის სადამსჯელო ოპერაციას გენერალი როდინოვი ხელმძღვანელობდა და ყველა ცოცხალ მას აპკიდეს, თუმცა მოგვიანებით დაავილოდვს. შემდეგ გენერალური შტაბის აკადემიის შეფი გახდა. მოგვიანებით კი რუსეთის თავდაცვის მინისტრად მოგვევლინა.

სამხედროთა «საქმენი საგმირონი» რუსულმა მასმედიაშ განავრცო... პრესაში მაქსიმალურად იჩქმალეობდა სიმართლე 9 აპრილის მოვლენათა შესახებ, იყო ნახევარსიმართლის თქმის ტენდენციაც, რაც არანაკლებ ტკენდა გულს ქართველ სამოგადოებას. ასე განსაჯეთ, თვით საქართველოშიც გართულდა სიმართლის თქმა. სპეცსამსახურები ყოველნაირად ცდილობდნენ, რომ რეგიონებში არ გავეოთ სიმართლე 9 აპრილის ტრაგედიის შესახებ. მაგრამ ხომ არსებობს სიმართლე, რომელიც სტრუქტურებს შორის იკითხება და ქართველმა ხალხმა მშვენიერად ამოიკითხა იგი. შეურაცხყოფილი იყო მათი ეროვნული გრძნობები. ქაშეთის ეკლესიის მიმდებარე ტერიტორიაზე კიდევ ერთხელ დაიდგარა ქართველთა სისხლი. 21 ადამიანი დაიღუპა და ათასობით მძიმედ მოიწამლა. განუზომელი იყო მორალური ტრავმა. ასეთ რამეს კი ამაცი ქართველი ხალხი არავის პატიებს... 9 აპრილი მუდამ დარჩება ქართველთა მოუშუშებელ ჭრილობად. მაგრამ ამავე დროს იგი გახდა დიდი ბედნიერების პროლოგი: საქართველოს ისტორიაში პირველად, საყოველთაო-სახალხო არჩევნების გზით, დემოკრატიული არჩევნების გზით, ქართველმა ხალხმა პირველად აირჩია ნამდვილად სახალხო პრეზიდენტი, რომელიც სულ მალე რუსეთის უშუალო ჩარევითა და ჩვენ უბადრუკი ქართველი იანიარების წყალობით დაამხვს და სამშობლოდან განდევნეს.

ქართველობა დღესაც სევდიან და ცრემლით იხსენებს ოცი წლის წინ განვითარებულ მოვლენებს. ოცი წელი გავიდა იმ დღიდან... ოცი წლის წინ საქართველოში დატრიალდა ტრაგედია. 9 აპრილს თავისი გმირები ჰყავს, რომელიც მუდამ ემასხოვრება საქართველოს. ჩვენ მუდამ გავიხსენებთ 16-20 წლის ვაჟებსა და ქალიშვილებს! ისინი 300 არაგველებთან და სხვა გმირ ქართველებთან ერთად ზეციურ საქართველოში არიან და ჩვენ მუდამ ვიამაყებთ იმით, რომ მათი თაობის შვილები ვართ...

ინших наций, щоб назавжди придушити у них ідею свободи. Кремль має велику традицію використання карних операцій: тільки в новітній історії до 9 квітня схожі операції проводилися в Угорщині, Чехословаччині, Польщі, Тбілісі (1956 рік), Білорусії, Казахстані, але ніде не використовували дубинки, окопні лопати, та газ нейрорепрессивної дії проти мирних мітингуєщих.

Карною операцією 9 квітня керував генерал Родіонов, і всі гріхи повісили на нього, але пізніше він був нагороджений, потім стає шефом академії генерального штабу, згодом — міністром самооборони Росії.

«Героїчні справи» військових продовжили російські засоби масової інформації... В пресі максимально приховувалася правда про події 9 квітня, була й тенденція переказу напівправди, що не менш болюче відчували серця грузинів. Подумайте, навіть у Грузії стало важче говорити правду, спецпідрозділи намагалися не допустити розповсюдження інформації про 9 квітня в регіони. Але існує правда, яка приховується між рядків, та грузинський народ блискуче прочитав її: були зневажені їхні національні почуття, їм плюнули в душу, на території церкви Кашвети ще раз пролилась грузинська кров. Люди загинули, тисячі були отруєні, величезною була моральна травма — а такого гордий грузинський народ не вибачить нікому... 9 квітня завжди залишиться незагоєною ранною, та у той же час ця трагічна дата стала прологом великого щастя: в історії Грузії вперше шляхом всенародних демократичних виборів був обраний народний президент, який згодом, з допомогою Росії та наших несвідомих грузинських зрадників, був повалений.

Зі сльозами та біллу згадує Грузія події двадцятирічної давнини. Двадцять років пройшло з того дня... Двадцять років тому в Грузії відбулася трагедія. Трагедія, яку завжди пам'ятатиме грузинський народ. 9 квітня має своїх героїв, які грузинський народ завжди буде пам'ятати, й ми завжди будемо згадувати 16-20 річних хлопців та дівчат! Вони разом з 300 арагвінцями та іншими героями знаходяться в небесній Грузії, і ми завжди будемо пишатися тим, що ми є синами їх покоління...

«...ო, აფხაზეთო, ბევრი კარგი მოყმის
გამზრდელი, მკერდმოჭრილი ხარ,
ამორძალი, უსაქართველოდ...»

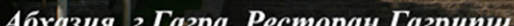
გიორგი ბაბუა

«...О, АБХАЗІЯ, МАТІР БАГАТЬОХ
ДОСТОЙНИХ, ТИ ПОРАНЕНА,
ВІДЧУЖЕНА, БЕЗ ГРУЗІЇ...»

Георгій ГАГУА

Під час енеоліту та ранньої бронзової епохи тут розвивалась бронзова металургія, скотарство та землеробство. На зазначеній території у I — II століттях до нашої ери оброблялись залізні речі. Безперечно, ця земля належала культурному ареалу Колхіди. У VI столітті до нашої ери (в деяких джерелах — у VII столітті до нашої ери) у Західній Грузії утворюється царство Колхіда, до складу якого входила й Абхазія, але, на сьогодні у відомих зарубіжних або грузинських історичних джерелах ніде не згадуються абхазі або їхні родинні племена! Ця територія була повністю заселена племенами Колхіди. У V–VI століттях до нашої ери тут утворились грецькі новобудови: Діоскура — сьогоднішній Сухумі («Цхумі» — топонім мегрельського походження), Гіонес — Очамчире, Тріпліті — Гагра, згодом Пітіунт — Бічвінта (означає — «сосна» —

топонім також мегрельського походження). Пращури абхазів — апшили та абазги в історичних джерелах вперше з'являються у II століттях нашої ери, а конкретніше, вони вперше згадуються в працях римських істориків Плутарха та Плавтія Аріана у I столітті нашої ери. В цей час Колхиду завойовували ті чи інші загарбники. Природно, що разом з іншими племенами Колхиди долю завойованих розділяли й попередники абхазів. Загарбана Мітрідатом IV Колхиди з часом переходить до римлян, і абхазькі племена разом з колхами воюють проти римлян. В кінці I століття на території Колхиди утворюються князівства абазгів, апшилів та снігів, їх князів затверджували римські імператори. У III–IV століттях, в період боротьби проти римлян, утворилось королівство лавів, до складу якого увійшла вся Колхиди, та, відповідно, й Абхазія. Західна Грузія протягом усього IV століття представляла собою поле битви проти Ірану. Тут колхи та предки абхазів разом боролися проти єдиного ворога. З усіх абхазьких племен у VII столітті найбільш зміцніло плем'я абазів, і у VIII столітті вони створили Абхазьке Королівство, яке протистояло візантійським та арабським завойовникам. У кінці VIII століття абхазиди на чолі з Леоном II змогли звільнитися від візантійців. Леон II отримує титул царя та називає королівство Західної Грузії

XV საუკუნის დასასრულს საქართველო ცალკეულ სამეფოებად და სამთავროებად ქუცმაცდებოდა. XVII საუკუნის დასაწყისამდე აფხაზეთი ოდიშის სამთავროში შედიოდა. შემდეგ კი იმერეთის სამეფოს ვასალის სტატუსით დამოუკიდებელ სამთავროდ ჩამოყალიბდა.

აფხაზეთმა დასავლეთ საქართველოში მეფე-მთავართა ომებით მოხერხებულად ისარგებლა და XVII საუკუნის დასასრულს თავისი საზღვრები მდ. კოდორიდან მდ. ღალიძგამდე («ღალიძგა» მეგრული სიტყვაა და ნიშნავს მდინარის ნაპირს), შემდეგში კი მდ. ენგურამდე გააფართოვა. XVII-XVIII საუკუნეების მიჯნაზე აფხაზეთი ისევ ცალკეულ სამფლობელოებად ქუცმაცდებოდა: ბზიფი, გუმა, საძენი, აბჯუა, სამურზაყანო. ამან დაასუსტა აფხაზეთი, მას წარამარა თავს ესხმოდა ოსმალეთი, რომელთაც ურიცხვი ტყვე გაჰყავდათ ამ ტერიტორიიდან. 1801 წელს ქართლ-კახეთის სამეფოს გაუქმებისა და რუსეთთან შეერთების შემდეგ აფხაზეთის მთავარი გიორგი შერვაშიძე 1810 წელს რუსეთის მფარველობის ქვეშ მოექცა. 1864 წელს რუსებმა გააუქმეს აფხაზეთის სამთავრო და მას სოხუმის სამხედრო განყოფილება უწოდეს. 1883 წლიდან - სოხუმის ოლქი... აფხაზეთში

— «Царством абхазів», столицею якого стає Кутаїсі. Абсолютну більшість населення абхазького царства становили грузини. У IX – X століттях царство абхазів як князівство увійшло до складу Грузії на чолі з родом Шервашідзе (Чачба). Історично велика частина Абхазії входила до князівства Одіші, у XIII – XV століттях у цьому князівстві головував рід Бедія, а Шервашідзе в історичних джерелах згадуються як їх васали. Царі єдиної Грузії приділяли велику увагу Абхазії, саме за їх ініціативи тут були побудовані грузинські православні церкви. Баграт III був похований в побудованому ж ним Бедійському Соборі. Грузинські царі починали своє титулування зі слів: «Король абхазів та грузин, ранів та кахів».

В кінці XV століття Грузія розколеться на окремі князівства. Перед початком XVII століття Абхазія входила до князівства Одіші. Згодом вона стала незалежним князівством зі статусом васалу Імеретинського королівства.

Абхазія скористалась війнами царів у Західній Грузії й у кінці XVII століття розширила свої кордони від річки Кодори до річки Галідзгі («Галідзга» — мегрельське слово, що означає берег річки), а згодом й до річки Інгури. На зламі XVII — XVIII століть Абхазія знов розкололась на частини: Бзіфі, Гума, Садзені,

დამყარდა კოლონიური რეჟიმი, რასაც 1867 წელს ე.წ. მუჰაჯირობა მოჰყვა. ათეული ათასობით აფხაზური ოჯახი რუსების მიერ თურქეთში იქნა გადასახლებული.

მეოცე საუკუნეში, რუსეთის მიერ ოკუპირებულ საქართველოში, შეიქმნა აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა, რომელიც რუსეთის გათვლით ნაღმი უნდა ყოფილიყო «ურჩი საქართველოს» წინააღმდეგ და თუკი საქართველო ოდესმე რუსეთის იმპერიალური კლანჭებიდან გათავისუფლებას მოინდომებდა, ეს «ნაღმი» აუცილებლად უნდა ამოქმედებულიყო. 1989 წელს აფხაზეთში, რუსეთის მიერ მარჯვედ ორგანიზებული, მორიგი კონფლიქტი დაიწყო. 90-იანი წლების დასაწყისში, მაშინ, როცა საქართველომ ორასი წლის შემდეგ მიაღწია ნანატრ თავისუფლებას და დამოუკიდებლობას, რუსეთმა პატარა საქართველოს ტერიტორიაზე ჩამონტაჟებული დიდი ნაღმი ამოქმედა და ამით მას პასუხი აგებინა...

საქართველოს საკმაოდ ძვირი დაუჯდა თავისუფლება... მან დაკარგა ძირძველი ტერიტორიები და სანაცვლოდ მიიღო უამრავი დევნილი...

ჩვენ ჯერ არ ვიცით თუ რას გვიქადის XXI საუკუნე... მაშინ, როცა თითქმის მთელი მსოფლიო ებრძვის აგრესიას, საქართველო კვლავ აგრესიის მსხვერპლია. ჯერჯერობით, საქართველოს სურვილი, დაიბრუნოს საკუთარივე ტერიტორიები მხოლოდ სურვილადვე რჩება, ამ პრობლემის გადაჭრის გასაღები ხომ კვლავაც მოსკოვშია. დღევანდელ ნავთობ თუ გაზის მსოფლიოში კი, სამწუხაროდ, როგორც ვხედავთ, რუსეთის სურვილს მეტი ანგარიში ეწევა, ვიდრე ისტორიულ სამართლიანობას.

Абджа, Самурзакано. Це послабило Абха́зію, вона постійно страждала від нападів османів, які вивозили безліч полонених з цих територій. У 1801 році, після скасування князівства Картілі-Кахеті та приєднання його до Росії, князь Абхазії Георгій Шервашидзе у 1810 році прийняв покровительство Росії. 1864 року росіяни скасували князівство Абхазії та назвали його Сухумським військовим відділом. З 1883 року — в Сухумській області... Абхазії встановився колоніальний режим, який 1867 року змінився на так зване мухачирство. Десятки тисяч абхазьких сімей були переселені до Туреччини.

У двадцятому столітті в окупованій Росією Грузії створилась автономна республіка Абхазія, яка, на думку Росії, повинна була бути міною проти «непокірної Грузії» та у разі спроби Грузії вийти з імперіалістичного устрою Росії, ця міна обов'язково повинна була почати діяти. У 1989 році в Абхазії почався наступний, наперед організований Росією конфлікт. На початку 90-х років, тоді, коли Грузія досягла жаданої протягом 200 років свободи та незалежності, Росія запустила міну на території маленької Грузії та цим дала відповідь.

Грузії свобода обійшлась дуже дорого... вона втратила стародавні території та натомість отримала безліч біженців...

Ми ще не знаємо що приготувало для нас 21 століття... тоді, коли весь світ воює з агресією, Грузія — знову жертва агресії. Поки що бажання Грузії повернути свої ж території залишається тільки бажанням; ключі для вирішення цієї проблеми ще залишаються у Москві, яка не бажає вирішити цю проблеми цивілізованим шляхом, а світ, що жадає нафти та газу, більш прихильний до бажання Росії, ніж до історичної справедливості.

მისიონერი საქართველოდან

(სქიარქიეპისკოპოსის ანტონ აბაშიძეს ცხოვრება)

ვალენტინა როგოვა, ბერი კონსტანტინე (ნარუშვილი)

MISIONER IZ GRUZII

(ЖИТІЄ СХИАРХІЄПІСКОПА АНТОНІЯ АБАШИДЗЕ)

Рогова ВАЛЕНТИНА, монах Костянтин (НАРУШВІЛІ)

არავის არ უწოდო ნეტარი სიკვდილამდე
ადამიანი შეიცნობა თავისი შვილებით

Раніше смерті не називай нікого блаженним;
людина пізнається у дітях своїх.

იგუმენია ელენა, საერო ცხოვრებაში
ტატიანა ნიკოლაენკო ვასილის
ასული, იყო ნათლიედმა მამუკა
ნარუშვილისა, მოგვიანებით ბერ-მონაზონ
კონსტანტინესი, რომელმაც მიიღო
ბერობა ქალაქ კიევის წმინდა ბედენსკის
მამათა მონასტერში ქართველი წამებული
წმინდა კონსტანტინე არგვეთელის
სახელზე. იგუმენია ელენა ასე აღწერს
შეხვედრას ქართველ წმინდანთან შიო
მღვიმელთან.

ქალაქ ოდესის წამებულ მეფე
ნიკოლოზ II სახელობის ტაძარში 2003
წლის 15-დან 16 ნოემბრის ღამეს, ზუსტად
3 საათზე, მოულოდნელად კარებთან
გამოჩნდა ბერის შავი სილუეტი. ნათელი
თვალები, კეხიანი ცხვირი, წვრილი
ტუჩები და გამჭოლი მხერვა. დედაომ
გადაიწერა პირველადი და სთხოვა მას
წარმოეთქვა ლოცვა. ბერმა დაიწყო
ლოცვა: «ლოცვითა წმინდათა მამათა
ჩვენთათა, უფალო იესო ქრისტე, ღმერთო
ჩვენი შეგვიწყალე ჩვენ», დედაომ
უპასუხა «ამინ».

დედაომ აღეშფოთებოთ მისგან ბერს: «ქრისტე აღსდგა», პასუხის
«ჯეშმარიტად აღსდგა» მიღების შემდეგ კვითხა მისი სახელი.

იგუმენია Олена (в миру Ніколаєнко
Тетяна Василівна), хрещена мати
Мамуки Нарушвілі, а згодом ченця
Костянтина, який прийняв постриг
у Свято-Введенському чоловічому
монастирі м. Києва на честь грузинського
священномученика Костянтина
Аргветського, так описує зустріч із
святим Грузії Шіо Мгвимським. У ніч з
15 на 16 листопада 2003 року в храмі
Царя-мученика Миколи II м. Одеси рівно
о 3 годині ночі (у паніматки годинник,
що говорить) несподівано в прорізі
дверей з'явилася чорна постать монаха
в гострякуватому ковпаку. Мав світлі
очі, гачкуватий ніс, тонкі губи та пильний
погляд. Настоятелька перехрестилася
й попросила учинити молитву. Чернець
мовив: «За молитви святих вітців наших,
Господи Йсусе Христе, Боже наш, помилуй
нас». Паніматка відповіла: «Амінь».
Збентежена, вона привітала монаха
„Христос воскрес“, запитала його ім'я.

Це був Шіо Мгвимський, святий Грузії, і він назвав свій день пам'яті
— 7 березня, а не 9 травня, як зазначено в книзі «Життя святих». Святий
Шіо Мгвимський повідомив, що прийшов він за дорученням двох дідухів

ეს იყო საქართველოს წმინდანი შიო მღვიმელი და მან დაასახელა თავის სხენების დღედ 7 მარტი და არა 9 მაისი, როგორც ეს აღნიშნულია წიგნში «წმინდანების ცხოვრება». წმინდა შიო მღვიმელმა აცნობა, რომ ის მოვიდა ორი უხუცესის — ანტონ აბაშიძის და რაფაილ ზაბოროვსკის დავალებით. იგუმენია ელენემ იცოდა, რომ იგი იყო კიევის და გალიცის მიტროპოლიტ რაფაილ ზაბოროვსკის (1676–22.10.1747) მეექვსე თაობის შთამომავალი, მაგრამ ანტონ აბაშიძე ვისი ბაბუა იყო უცებ ვერ მიხვდა.

როდესაც წმ. შიო მღვიმემ აცნობა რომ მამუკა, მისი ნათლული, აბაშიძეების შთამომავალია, და სქიარქიეპისკოპოსი ანტონი მისი ნათესავია დედის მხრიდან მაშინ დედამ წმინდანის დარიგებას მამუკასათვის ყურადღებით დაუწყო მოსმენა და უწინოდა რამე არ გამომჩიეს.

დარიგებები იყო ბევრი, მაგრამ ჩვენთვის საინტერესოა შემდეგი:

I. ა) შეუკვეთონ პანაშვიდები და თვალი ადევნონ რომ სქიარქიეპისკოპოსის ანტონ აბაშიძის საფლავზე ჩატარდეს წირვა.

ბ) შეგროვდეს მასალები მეუფის კანონიზაციისათვის (წმინდანად შერაწევსათვის).

II. სულიერად უნდა გაერთიანდნენ ორი დიაკონი ერი — ქართული და უკრაინური.

მეუფე ანტონ აბაშიძე აზნაურთა უძველესი შთამომავალია, ის დაბალი სიმაღლის და ბიჭური აღნაგობის იყო, საკვირველია, მაგრამ მას ვერავინ ვერ ამჩნევდა. არისტოკრატი, ბრწყინვალე განათლებით, მაღალი შინაგანი კულტურით და უდიდესი ღვათებრივი სიყვარულის მიზიდულობის ძალით, რომელიც უხვად გადმოიფრქვოდა მისი გულიდან ყველაზე ვისაც ღმერთი მასთან აახლოვებდა, სულიერად ამაღლებდა და კურნავდა მათ.

როდესაც მღვდელმთავარი ანტონი იმყოფებოდა განმარტოვებით კიტაიევერ უდაბნოში, საღმრთო ლიტურგიის მსვლელობის დროს მხურვალე ლოცვა მისი გულისა წვედა მას ჰაერში. (უკრაინაში ანტონ აბაშიძე ცხოვრობდა 1923 წლიდან).

სქიარქიეპისკოპოსი ანტონი ღვთის სიტყვის ნიჭით იყო დაჯილდოებული, მისი ქადაგება ყველას გულის სიღმემდე აღწევდა და ავსებდა მათ ღმერთისადმი მაღლიერებით.

აღსარების დროს ერთ-ერთმა მსჯავრდებულმა აღიარა რომ მეუფე ანტონის დარიგების შემდეგ შეუძლებელია აკეთო ბოროტება.

მისი აბსოლუტური მუსიკალური სმენა და საოცარი ხმა იზიდავდა ქართული ჰანგების და მართმადიდებლური გალობების მოყვარულებს. გასაოცარია, არქიეპისკოპოს ანტონის თვითშეწირვა ღმერთის სადიდებლად, ის როგორც ავთანდილი შოთა რუსთაველის პოეშიდან «ვეფხისტყაოსანი» წირავს პირად ბედნიერებას და ბრწყინვალე კარიერას, რათა უკრაინელი ხალხი დააყენოს ღვთის გზაზე.

სამამულო ომის დროს მეუფე ანტონი იყო ერთადერთი მღვდელმთავარი გერმანელების მიერ ოკუპირებულ კიევში. ის იყო ნამუსი მღვდლობისა და ბერ-მონაზვნობისა, ნუგეში ყველა ტანჯულთა და დაჩაგრულთა, მან ბევრი გადაარჩინა ფიზიკური და სულიერი სიკვდილისაგან. ასეთი შვილისათვის მუხლს ვიდრეც საქართველო შენს წინაშე, და მარადიული მაღლიერება ღმერთს, მისი წყალობის გამო უკრაინელი ხალხის მიმართ. მეუფე ანტონის სულის განსვენების შემდეგ გავიდა 63 წელი და ის დღესაც ახსოვთ უკრაინის ყველა ოჯახში, მისი დარიგებები გადაეცემა შთამომავლობიდან შთამომავლობას.

— Антонія Абашидзе і Рафаїла Забаровського. Ігуменія Олена відала, що вона — шосте коліно з роду митрополита Київського й Галицького Рафаїла Забаровського (1676 — 22.10.1747), але чий дід Антоній Абашидзе, вона відразу не здогадалася. І лише коли св. Шіо Мгвимський повідомив, що Мамука, її хрещеник, з роду Абашидзе, і схиархієпископ Антоній — його родич по лінії матері, тоді настоятелька стала уважно слухати настанови святого для Мамуки і боялася щось пропустити. Настанов було багацько, але для нас найцікавіші такі:

I. а) Замовляти панахиди й стежити, щоб відправи проводилися на могилі схиархієпископа Антонія Абашидзе;

б) зібрати матеріали для канонізації (зарахування до лику святих) Владики;

в) видати книгу про життя й діяльність старця Антонія;

г) підняти мощі схиархієпископа Антонія Абашидзе.

II. Мають зблизитися духовно два великих народи — Грузії та України.

Владика Антоній Абашидзе з давнього грузинського роду дворян був маленький на зріст, хлоп'ячої комплекції, проте що навдивовижу — ніхто цього не помічав. Аристократ духу, він мав блискучу освіту, високу внутрішню культуру і велику притягальну силу божественної любові, яка рясно виливалася з його серця на усіх, кого Господь до нього наближав, перетворюючи кожного та вздоровлюючи. Ревна молитва його серця під час Божественної літургії підіймала його в повітря, коли він уже перебував на спокої як архієрей у Китаївській пустині з 1923 року. Схиархієпископ Антоній був наділений даром Живого Слова: його проповіді проникали вглиб кожного серця й наповнювали душу вдячністю до Всевишнього. При одному з арештів ув'язнений бандит, сповідуючись, зізнався архієреєві Антонію, що у присутності Владики неможливо скоїти зло.

Тонкий вокальний слух, абсолютна музична пам'ять та чудовий голос привабив до нього усіх, хто любив грузинські наспіви і православні піснеспіви. Його самопожертва й самозречення власної волі на Славу Божу вражає та надихає: він, як Автандил з поеми Шота Руставелі „Витязь у тигровій шкурі“, пожертвував особистим щастям, блискучою кар'єрою, щоб і український народ мав спокій у Бозі, щоб ми раділи й веселилися в Господі нашому Йсусі Христі.

Вокупованому німцями Києві під час Великої Вітчизняної війни Владика Антоній був єдиним архієресом, сумлінням священства й чернецтва, втіхою для всіх страждених, він врятував багатьох від фізичної і духовної смерті. Низький тобі уклін, Грузіє, за сина твого та вічна дяка Господові за милість Його до України. На початку третього тисячоліття, коли від дня упокоїння душі Владики Антонія минуло 63 роки, його пам'ятають у кожній українській родині, а його настанови передають з покоління в покоління.

Схимонахия Августа (в миру Ганна Василівна Бовсуновська), насельниця Києво-Вознесенського Флорівського монастиря, поділилася спогадами, як її батько, що був тоді ще молодим і неодруженим, зі своєю молодшою сестрою, якій на той час виповнилося 14 років, вирушив по пораду до мудрого старця Антонія, архієрея на спокої. Старець поблагословив його на створення чеснотної християнської сім'ї, а молодшій сестрі Олені нарадив

სქიმონაზონი ავეუსტა მცხოვრები კიევო-ვოზნესენსკის ფლოროვის მონასტერში, საერო ცხოვრებაში ანა ბოვსუნოვსკაია ვასილის ასულმა გავიზიარა მოგონებები მამამისზე, თუ როგორ ის ახალგაზრდა და უცოლო, გაემგზავრა თავის 14 წლის უმცროს დასთან ერთად რჩევის მისაღებად ბრძენ უხუცეს ანტონთან. განმარტებით მყოფმა ბერმა კურთხევა მისცა მას ღირსეული ქრისტიანული ოჯახის შესაქმნელად, ხოლო მის დას ელენეს ურჩია თავისი ცხოვრება მიეძღვნა ღმერთის მსახურებისთვის და აღკვეცილიყო მონაზონად.

გავიდა ხანი, ბედნიერ ქორწინებიდან ძმას ვასილის შეეძინა ორი გოგო: მარია და ანა, რომლებიც მოგვიანებით გახდნენ სქიმონაზონების სერაფიმე და ავეუსტა. ხოლო მათი მამიდა, მონაზვნობაში მაკარია, სქიმაში ფეოდოსია, იყო

ორი ახალგაზრდა მორჩილი გოგონას მოძღვარი, ქალაქ ოვრუჩის მონასტერში.

ერთხელ, ეკლესიაში ორი ახალგაზრდა მორჩილებაში მყოფი და ძალიან ნერვიულობდა, რადგან ფიქრობდნენ რომ დაშავეს, გოგონებს ეგონათ რომ ილუმენია მონასტრის წინამძღოლი დედაო ლუკია მათ სხვა მორჩილებაში გადაიყვანდა. მეორე დღეს მორჩილების ეკლესიაში შევიდა იგუმენია ლუკია და ეკითხება, თუ ვინ არის სქიარქიეპისკოპოსი ანტონ აბაშიძე მათთვის, დემა ერთმანეთს გარკვევებით შეხედეს. მამიდამ დაწერილებით უამბო მათ ანტონ აბაშიძესთან მისი ერთადერთი შეხვედრის შესახებ, რომელმაც გადაწყვიტა მათი ბედი. მონასტრის იგუმენიას ლუკიას მეფე ანტონი გამოეცადა სიმმარში, სთხოვა მას არ დაესაჯა დემა და უთხრა რომ თვითონ მიხედავდა მათ.

მეორე მსოფლიო ომის დროს უკრაინის დედაქალაქი კიევი გახდა ადგილი მშვიდობიანი მოსახლეობის მასობრივი განადგურებისა. კიევის ოკუპაციის დროს გერმანელი ფაშისტები ყოველ სამშაბათს და პარასკევს, 778 დღის მანძილზე სვრეტდნენ უდანაშაულო მოხუცებს და ბავშვებს. სტატისტიკური მონაცემებით ომამდელ კიევში ცხოვრობდა 976 ათასი მშვიდობიანი მოსახლე. მათგან შემდგომში ფრონტზე დაიღუპა 77 ათასი ადამიანი, რადგან ნაწილი კი იყო ევაკუირებული. ომის დასრულებისას კი კიევში ირიცხებოდა მხოლოდ 180 ათასი ადამიანი. 70%-ზე მეტი კიეველი გამოასალმეს სიცოცხლეს, მათი ნაწილი განისვენებს «ბაბი იარში», ეს დიდი მწუხარების ადგილადაა, იქ დახვრიტეს 200 ათასზე მეტი კიეველი, ბავშვები კი, ტყვეების ეკონომიის მიზნით ცოცხლად დამარხეს.

კერა — იყო ერთადერთი დღე როდესაც კიეველები შედარებით უსაფრთხოდ გრძნობდნენ თავს. გერმანელი-ლუტერანები ლოცულობენ კირხში (ეკლესიაში) ლიპკის დასახლებაში, კიევის უძველეს ნაწილში. თუ კიევის მცხოვრებელი შემთხვევით ტრამვაის წინა კარებში ავიდოდა, რომელიც განკუთვნილი იყო მხოლოდ გერმანელებისთვის, ქალაქის კომენდანტის ბრძანების თანახმად, მას ადგილზე სვრეტდნენ ან მისი სიცოცხლე კონცლაგერში მთავრდებოდა. კიევის მოსახლეობაში შიშის გრძნობის გასაძლიერებლად გვამები დახვრეტის ადგილიდან არ გაჰქონდათ რამდენიმე დღის მანძილზე. სიკვდილი, შიში, სიცივე, შიმშილი მუდმივად თან სდევდა კიეველებს.

პეტერსკე კერძო სახლში, უფრო სწორედ სახლის მიწებებში გაპარტახებულ კელიაში, ცხოვრობდა ერთადერთი კიევში სქიარქიეპისკოპოსი ანტონ აბაშიძე, რომელიც მოძღვრავდა მორწმუნეებს წმინდა-უსპენსკი კიევო-პეტერსკის ლავრის გახსნამდე (ლავრა გაიხსნა

присвятити себе служінню Богові в чернецтві).

Сплинув час — і в брата Василя у щасливому шлюбі народилися дві доньки — Марія та Ганна, які стали згодом схимонахинями Серафімою та Августою, а їхня рідна тьотя (дядина) — в чернецтві Макарія, у схимі Феодосія — була наставницею двох юних послушниць у монастирі міста Овруч.

Якось, несучи послух на клиросі, славлячи Господа співом, дві молоденькі послушниці, рідні сестри, вельми, як їм здавалося, завинили й дуже переживали, що ігуменя — настоятелька обителі панімається Лукія — переведе їх із клиросу нести інші послушенства. Рано-вранці наступного дня до келії послушниць прийшла ігуменя й запитала, ким їм доводиться схиархієпископ Антоній Абашидзе. Сестри-послушниці здивовано перезирнулися, а їхня тьотя (дядина) детально оповіла про єдину зустріч з Антонієм Абашидзе, яка й визначила їх життя. Владика Антоній, з'явившись в тонкому сні ігумені монастиря, попрохав не карати сестер і мовив, що він сам за них подбає...

Під час Другої світової війни столиця України Київ стала місцем масового знищення мирних жителів. Щовівторка й щоп'ятниці впродовж 778 днів окупації Києва німецькі фашисти розстрілювали ні в чому не винних старих, жінок та дітей. За статистичними даними в довоєнному Києві мешкало 976 тис. мирних жителів — з них згодом на фронтах загинуло 77 тис. людей, якась частина евакуювалася. По закінченні війни у Києві ледве налічувалося 180 тис. чоловік. Більше 70% киян зникло з лиця землі — і частина їх покоїться в Бабиному Ярі, місці великої скорботи, де розстріляно більше 200 тис. киян, а дітей ховали живцем, економлячи кулі.

У неділю, єдиний день на тиждень, у киян була відносна безпека. Німці-лютерани молилися в кирсі на Липках, у стародавній частині Києва. Хоча коли киянин з необережності заходив до трамвая через передні двері, призначені лише для німців, згідно з наказом коменданта міста, його розстрілювали на місці або його життя завершувалося в концтаборі. Для напоумлення мешканців Києва трупи з місця розстрілу не прибирали кілька днів. Смерть, страх, холод, голод переслідували киян.

У приватному будиночку на Печерську, а точніше, в добудові до нього, мешкав єдиний архієрей у Києві, схиархієпископ Антоній Абашидзе, сповідуючи вірних, до відкриття Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври наприкінці 1941 року. Обережно пробиралися до нього його духовні діти, шукаючи підтримки та вітхи у журбі в окупованому фашистами Києві. Пелагея Йосипівна Титенкова (1906-2000), духовна донька владики Антонія, отримала благословення і точну адресу села, де її родина Божою ласкою буде врятована і не постраждає від німців. У дорогу владики Антоній власноруч написав молитву у віршах та благословив нею родину Пелагеї. Дочка Пелагеї Йосипівни — Віра Кузьминична Титенкова (1932) — по сьогодні читає молитву старця Антонія при здійсненні вранішнього та вечірнього молитовного правила.

Молитва, складена схиархієпископом Антонієм Абашидзе для щоденного молитовного поклоніння Господу нашому Ісусу Христу за

1941 წლის ბოლოს). მისი სულიერი შვილები, ფაშისტებით ოკუპირებულ კიევიში, დიდი სიფთხილით აღწევდნენ მასთან. პელაგია ტიტანკოვა იოსიფის ასულმა (1906–2000), მეუფე ანტონის სულიერმა შვილმა, მიიღო კურთხევა და ზუსტი მისამართი იმ სოფლისა, სადაც ღმერთის წყალობით მისი ოჯახი გერმანელების აგრესიისგან უვნებლად გადარჩებოდა. გზად მეუფე ანტონიმ საკუთრივ დაუწერა ლოცვა ლექსად და აკურთხა პელაგიას ოჯახი. პელაგია იოსიფის ასულის შვილი — ვერა ტიტენკა კუმინის ასული (1932) — დღემდე კითხულობს მეუფე ანტონის ლოცვას დილის საღამოს და ლოცვეში.

ვერა კუმინის ოჯახში დიდი სიბრძნეებით ინახვენ მეუფე ანტონის ბიბლიას, რომელიც უხუცესის სიკვდილის შემდეგ მათ მემკვიდრეობით გადაეცათ. სქიარქიეპისკოპოს ანტონ აბაშიძის ლოცვამ მთელი ოჯახი გადაარჩინა, მისი წყალობით არავინ არ დაშავებულა.

მეუფე ანტონ აბაშიძის ფოტომ, რომელიც 1939 წელს მიხეილ გირეი ფედოროვის ძეს მიერაა გადაღებული, ყველას მოწონება და სიყვარული დაიმსახურა. ღრმად მორწმუნე ქრისტიანი მიხაილ გირეი, ფოტოგრაფიით იყო გატაცებული და ფოტოების დიდი არქივი ჰქონდა. 1941 წელს 28 ივნისს, დაპატიმრებამდე, მან მთლიანად დაწვა თავის არქივში არსებული სურათები და ნეგატივები. გადარჩა მხოლოდ ერთი ნეგატივი, რომელზეც ანტონ აბაშიძე იყო გამოსახული. ფოტოგრაფმა საპრობლეოში განკუთვნილი სამი წლის ნაცვლად მთელი შვიდი წელი დაჰყო, რადგან იყო იესო ქრისტეს მიმდევარი და თავის ღმერთად აღიარებდა. დღემდე მიხეილი ჯანმრთელად გრძნობს თავს და სრულ გონებაზე, 1911 წელს დაბადებულს დეტალურად ახსოვს ანტონ აბაშიძესთან დაკავშირებული ყველა ეპიზოდი. შეხვედრებს მათ უწყობდა იერომონაზონი ლეონტი ფილიპოვიჩი, მომავალში არქიეპისკოპოსი ლეონტი ჩილელი, რომელიც თავის მხრივ სულიერად ასაზრდოვებდა ღვთის მონას მიხეილ გირეის.

მიხეილ გირეი იხსენებს, რომ მეუფესთან შეხვედრამდე ის ძლიერ გაცივებული იყო და თავს შეუძლოდ გრძნობდა. მეორე დღეს უხუცეს ანტონ აბაშიძესთან მიახლოებისთანავე იგი სრულიად გამოჯანმრთელდა.

1941 წლის, როცა გერმანელებმა კიევი დაიკავეს, მღვდლებს საშუალება მიეცათ ღვთის მსახურება ყოველგვარი შეზღუდვის გარეშე ჩატარებინათ. ბერებს კვლავ მიეცათ ლავრაში ცხოვრების საშუალება. იქ ჩასახლდა მეუფე ანტონიც, რომელმაც ყოფილი წინამძღოლის პატარა სახლი დაიკავა, ამ სახლში აღდგენილი იყო სამლოცველო, რომელიც საბჭოთა მმართველობის დროს განადგურდა. 1942 წელს ანტონ აბაშიძემ გადაიხადა მთავარეპისკოპოსად გახდომის ორმოცი წლის იუბილე. იგი გარდაიცვალა ერთი თვით ადრე ვიდრე აღნიშნავდა ბერული წოდების მსახურების ორმოცდამეათე წლისთავს. ბოლო გზაზე მეუფე გააცილა მისმა გამორჩეულმა მოსწავლემ, უსაცვარლესმა სულიერმა შვილმა, მღიანმა იერომონაზონმა დიმიტრი ბიასიმ (გარდაიცვალა 1986 წელს). მოგვიანებით ბიასი გახდა რუსული ეკლესიის საზღვარგარეთის მისიის ხელმძღვანელი იერუსალიმში.

ღრმად მორწმუნე ქალბატონი ანტონინა ალექსანდრეს ასული მეუფე ანტონის ცხოვრების შესახებ მონაცემებს აგროვებდა და მსურველებს საფლავე უყვებოდა. ღმერთის წყალობით, მისი ეს ძიება წარმატებით დასრულდა. სწორედ მან შემოგვინახა და გვაზიარა, არქიეპისკოპოს ლეონტი ჩილელის ცხოვრებისეული დეტალები, იგი 20 წლის მანძილზე იყო სქიარქიეპისკოპოს ანტონ აბაშიძის სულიერი შვილი.

важких обставин.

Господи Боже, склони свои взоры
К нам, истомленным суровой борьбой.
Словом Твоим подвигаются горы,
Камни — как тающий воск пред Тобой.

Тьму отделил Ты от яркого света,
Создал Ты небо и небо небес,
Землю, что трепетом жизни согрета,
Весь мир, пренаполненный скрытых чудес.

Создал Ты рай, чтоб изгнать нас из Рая,
О Боже, опять нас к себе возврати.
Мы истомились, во мраке блуждая.
Мы грешны, прости нас, прости.

Не искушай нас бесцельным страданием,
Не утомляй непосильной борьбой.
Дай возвратиться к Тебе с упованием,
Дай нам, о Господи, слиться с Тобой.

Имя Твое непонятно и чудно,
Боже наш, Отче наш, полон любовью.
Боже, нам горько, нам страшно, нам трудно.
Сжался, о сжался, мы дети Твои.

У сім'ї Віри Кузьмінічні бережно зберігається Біблія владика Антонія, яка дісталася в спадок від старця Антонія по його кончині. Вся родина була врятована, і ніхто не постраждав по молитві схиархієпископа Антонія Абашидзе. Фотографія владика Антонія Абашидзе, зроблена Михайлом Федоровичем Гирею у 1939 році, полюбилася всім.

Михайло Федорович Гиря, глибоко віруючий християнин, захоплювався фотосправою та мав величезний архів, але перед арештом, 28 червня 1941 року, спалив увесь свій архів негативів та фотознімків, за винятком негатива, де був зображений Антоній Абашидзе. За визнання Ісуса Христа своїм Богом і Господом був заарештований та відбув в місцях ув'язнення замість призначених трьох років, усі сім. І дотепер перебуває в доброму здоров'ї і здоровому глузді, попри 1911 рік народження, многі йому літа!

Детально пам'ятає ті декілька зустрічей із Владикою Антонієм Абашидзе, що організував йому духовне чадло Владики, ієромонах Леонтій Филиппович, майбутній архієпископ Чілійський, який, в свою чергу, духовно опікувався рабом Божим Михайлом Гирею.

Михайло Федорович Гиря згадує, що напередодні зустрічі із Владикою він вельми застудився і почувався кепсько, але наступного дня, доки чекав підійти під благословення старця, цілком одужав.

У 1941 році, коли німці зайняли Київ, в духівництві з'явилася можливість без утисків і ризику для життя здійснювати своє служіння. Ченцям знов було дозволено жити в Лаврі. Переселився туди і Владика Антоній, зайнявши маленький будиночок колишнього намісника чи

სქიარქიებისკოპოს ანტონის სიკვდილის შემდეგ არქიებისკოპოსი ლეონიდ ჩილელი ფილიპის ძე (1904–1971 წწ) თავის მოგონებებში წერს: «ის 20 წლის მანძილზე იყო ჩემი სულიერი მამა და მასწავლებელი, თუ მე დღეს ვარ ისეთი როგორსაც თქვენ მიცნობთ (1969 წელს მეუფე ლეონტის, როგორც ადმინისტრატორს რუსული საზღვარგარეთის ეკლესიის ეპარქიისა ექვემდებარებოდნენ არგენტინა, პარაგვაი, ურუგვაი, ჩილი და პერუ), ეს მხოლოდ მისი აღზრდისა და ბრძნული ხელმძღვანელობის დამსახურებაა. მან გავგატარა ჩვენ სცილასა და ხარიბდას შორის (სცილა და ხარიბდა ბერძნული მითოლოგიის მიხედვით ორი ურჩხულია, რომლებიც თავს ესხმიან მეზღვაურებს სცილის სრუტის ორივე მხარეს. გადატანითი მნიშვნელობით გამოთქმა «იყო სცილასა და ხარიბდას შორის» ნიშნავს იყო ორ სერიოზულ საფრთხეს შორის) და წავიდა ჩვენგან უფრო უკეთეს სამყაროში.

მძიმე ვითარებაში გვიწევს ახლა დგომა ეკლესიური გემის საჭესთან, ისე რომ არ იგრძნობა ერთობა: ერთნი მიზღვევენ მიწიურ მიზნებს, მეორენი კარიერას, ხოლო მესამენი თავიანთი ვაგებით შორს არიან საეკლესიო ცხოვრებისგან. ამიტომ ვრჩები თითქმის მარტო და ეს სიმარტოვე უფრო გაძლიერდა მას შემდეგ, რაც უხუცესი წავიდა ჩვენგან, რადგან იგი ჩემი საყრდენი იყო.

ნუ განგვხვდება მკაცრად, რამეთუ ძალიან გვიჭირს ჩვენ ცოდვილებს ვილაპარაკოთ ისეთი ღვთის მორწმუნე ადამიანის ცხოვრებაზე, როგორიც იყო სქიარქიებისკოპოსი ანტონი».

ტიფლისიდან 100 კილომეტრში, სიღნაღის რაიონში, სოფელ ვეჯინში, რომელიც მდებარეობს მდინარე ალაზანსა და იორს შორის, თავადის ილია აბაშიძის ოჯახში 1867 წლის 15 ოქტომბერს დაიბადა ვაჟი. მას წმინდა ნათლობისას დავითი დაარქვეს.

დავითის მამა ფლობდა დიდძალ ნაკვეთებს, საერთო ფართობით 280 ჰექტარი. თავადი აბაშიძეები ნათესაურ კავშირში იყვნენ სხვა გავლენიან საგვარეულოებთან — ბაგრატიუნებთან, რომლებმაც სამამულო ომის დროს, მსოფლიოს დიდი გმირი — ბაგრატიონი აჩუქეს.

აბაშიძეების საგვარეულო წარმოიშვა უძველესი დროიდან აფრიკის კონტინენტზე, აქსუენების სამეფოდან (თანამედროვე ეთიოპია). ღინსატითა რომანის «კებრა ნაგასისის» თქმულებით (დიდება მეფეებს) აქსუენების მეფეები წარმოიშვნენ მეფე სოლომონისაგან. საქართველოში აბაშიძეებმა ფესვები გაიდგეს ჩვენი წელთაღრიცხვით VII–VIII საუკუნეში.

აბაშიძეებზე დამუსტებული ცნობები მე-17 საუკუნის დასაწყისიდან ვრცელდება.

საშუალო განათლება დავითმა ტიფლისის კლასიკურ გიმნაზიაში მიიღო, რის შემდეგაც ოდესაში გაემგზავრა და ნოვოროსისკის საიმპერატორო უნივერსიტეტში იურიდიულ ფაკულტეტზე მოეწყო, რომელიც 1891 წელს წარმატებით დაამთავრა. უნივერსიტეტს დამთავრების შემდეგ თავადის წინაშე იშლებოდა დიდი და მიმზიდველი პერსპექტივები. ის ახარებდა თავის მშობლებს ნიჭიერებით, მრავალმხრივი ტალანტით, შესანიშნავად ცეკვავდა და ფარიკაობდა. სრულყოფილად ფლობდა ცხენზე ჯირითის ოსტატობას. ცნობილი თავადური გვარი აძლევდა მას საშუალებას დამყარებინა ურთიერთობა არამარტო ცნობილ ჩინოვნიკებთან, არამედ იმპერატორის სასახლისკენ უხსნიდა გზას, ხოლო იურიდიული განათლება ესმარებოდა მას ეკეთებინა კარიერა იუსტიციის სფეროში.

უნივერსიტეტის დამთავრებიდან ერთი წლის შემდეგ, დავით ილიას ძე ჩაირიცხა კიევის სასულიერო აკადემიაში. ეს გადაწყვეტილება არ ყოფილა

ნაგადაჩა Близних Печер. У цьому будиночку для Владики була відновлена знищена за радянської влади капличка. У 1942 році Антоній Абашидзе відсвяткував 40-річний ювілей свого архиєрейства і не дожив один місяць, щоб виповнилося п'ятдесят років служіння в іночеському чині. В останній шлях проводжав Владику його найближчий вихованець, улюблене чадо і секретар ієромонах Дмитро Бахай (помер в 1986), згодом керівник Місії Російської Зарубіжної Церкви в Єрусалимі.

Глибоко віруюча жінка, подвижник благочестя Алехіна Антоніна Арсеньевна збирала данні про життя владики Антонія і на його могилі розповідала тим, хто бажав, все, що про нього знала. Божою милістю її пошуки увінчалися. успіхом, і вона поділилася з нами життєписом архиєпископа Леонтія Чилійського, який впродовж 20 років був духовним чадом схиархієпископа Антонія Абашидзе.

Архієпископ Леонтій Чилійський (Пилипович) (1904-1971 рр.) у своїх спогадах після смерті схиархієпископа Антонія писав: «Він був моїм духовним керівником і батьком 20 років. Якщо з ласки Божої я є те, чим ви мене знаєте (у 1969 році Аргентина, Парагвай, Уругвай, Чилі, Перу підкорялися владиці Леонтієві, як адміністраторові однієї з єпархій Російської Закордонної Церкви) то лише завдяки його вихованню і мудрому керівництву. Проводячи мене та інших своїх духовних чад через Сциллу і Харибду (Сцилла і Харибда, згідно грецької міфології, два чудовиська, які по обидві сторони Сіцилійської протоки нападали на моряків. У переносному значенні вживання виразу «бути між Сциллою і Харибдою» означає «бути одночасно під загрозою двох серйозних небезпек»), він пішов від нас в інший чудовий світ.

За важких умов доводиться зараз стояти біля стерня церковного корабля, позаяк не відчувається єдність: одні переслідують чисто земні цілі, інші — кар'єру, а треті, по складу свого розуму, далекі від соборності Церкви. Тому доводиться бути майже самотнім, і це самота ще гостріше відчувається, коли не стало мого старця, адже він був моєю опорою і тією архиєрейською совістю, якою перевіряв себе не лише я, грішний, себе, але і всі ревнителі християнського благочестя».

Не судить нас суворо: дуже складно нам, грішним, оповідати про життя людини, яка була вірна Богові, якою і був схиархієпископ Антоній.

У ста верствах від Тифлісу, де з'єднуються дві ріки — Алазани та Іорі, у селі Веджині Сигнахського уїзду в родині князя Ілії Абашидзе 15 жовтня 1867 року народився первісток, у святому хрещенні наречений Давидом.

Батько Давида мав обширні земельні наділи, що загалом складали 280 гектарів. Князі Абашидзе родичалися із іншим впливовим родом — Багратуні, що дав світові великого героя Вітчизняної війни 1812 року — Баграціона.

Рід Абашидзе своїм корінням сягає сивої давнини африканського континенту — Аксумського царства (сучасна Ефіопія). За оповіддю династичного роману «Кебра Нагаст» («Слава царів»), аксумські царі походять від царя Соломона, Савської цариці Македи та їхнього сина Манілька, або Ібн-Хакима. У Грузії своє коріння рід Абашидзе пустив у VII–VIII ст. н.е. Достеменно дані про рід князів Абашидзе відомі, починаючи з першої половини XVII ст.

Загальну освіту юнак здобув у Тифліській класичній гімназії. Після

შემთხვევითი. დავითი იყო შეყვარებული, მშობლებმა კი არ დალოცეს მისი ქორწინება, ფიზიკური ნაკლოვანების გამო დაუწუნეს საცოლე, რომელსაც საწყენად კოჭლსაც კი ეძახდნენ. ურთიერთგაძნობის გამოცდის შემდეგ, შეყვარებულებმა მიიღეს გადაწყვეტილება თავი ღმერთისთვის მიეძღნათ. (ალიკვეცენ ბერ-მონაზვნად). ასეც მოიქცნენ და მთელი ცხოვრება ერთმანეთს წერილებს სწერდნენ, იყვნენ ერთგულნი თავისი სიყვარულისა და უფალს უხდიდნენ მადლობას გამოგზავნილი ბედნიერებისთვის, დავითის შეყვარებულის წერილები აბაშიძის ნათესავების საოჯახო არქივში ინახება.

დავითი ბერ-მონაზვნად აღიკვეცა, მიიღო ახალი სახელი დიმიტრი, წმინდა მიტროპოლიტ როსტოვსკის სახელზე. ხუთ დღეში, ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის ტაძრად მიყვანის დღესასწაულზე, მონაზონი დიმიტრი აყვანილ იქნა იერარქიულ საფეხურზე დიაკონის წოდებით

სასულიერო აკადემიაში სწავლის დროს ორი ჯგუფიდან იეროდიაკონმა დიმიტრიმ აირჩია მისიონერების მოსამზადებელი ჯგუფი და უფრო მეტ ყურადღებას აქცევდა საგნებს, რომელიც გამოადგებოდა მას როგორც მისიონერს. განსაკუთრებით გვიანდა აღნიშნულთ აკადემიაში მე-4 კურსზე დაწერილი მისი საკანდიდატო დისერტაცია, რის გამოც 1896 წლის 6 ივნისს მიანიჭეს სასწავლო ხარისხი, ღვთისმეტყველის კანდიდატის წოდება. ნაშრომში თემაზე: «მართმადიდებლური ივერიის ეკლესიის ბრძოლა მუსულმანურ სამყაროსთან მე-17 საუკუნეში». გაწეული იყო ტიტანური სამუშაო ქართული წყაროებიდან რუსულ ენაზე სათარგმნელად.

დოცენტი ვ. ზავიენცევიჩი, რომელიც ამ ნაშრომის რეცენზენტი იყო აღნიშნავს: «იმის გამო, რომ ნაშრომისთვის რუსულენოვანი წყაროები საერთოდ არ არსებობს, და ის წარმოადგენს უდიდეს ინტერესს, იდეალურად დამუშავების შედეგად მას შეეძლო დიდი როლი ეთამაშა რუსული მეცნიერების განვითარებაში». ნაშრომი დაწერილი იყო წრფილი, რელიგიური პატრიოტული შემატებით. იგი აღიარებული იყო დამაკმაყოფილებლად ღვთისმეტყველის სამეცნიერო ხარისხის კანდიდატისთვის, მაგრამ სასწავლო კონკურსზე წარდგენილი არ ყოფილა და ამიტომ, არქივში შენახული არ არის.

1896 წელს მისმა საიმპერატორო აღმატებულებამ უწმინდესმა მმართველობითმა სინოდმა თავისი ბრძანებით, დიმიტრი დანიშნა თბილისის სასულიერო სემინარიაში წმინდა წერილის პედაგოგად, ხოლო ერთი წლის შემდეგ-ქუთაისის სასულიერო სემინარიის ინსპექტორად.

1898 წლიდან ტიფლისის სასულიერო სემინარიის ინსპექტორად ყოფნისას, იერომონაზონი დიმიტრი იბრძოდა იოსებ ჯულაშვილის სულის გადასარჩენად. სემინარიის წესდების დარღვევისათვის — «სულიერი მეცადინეობის შემდეგ არაფერი ისე არ წერავს ქრისტიანული მორალის საწყისს, როგორც ჩვევა მორჩილებისადმი. შეუძლებელია იყო მორჩილი ღმერთის და ჭირვეული ადამიანისადმი». იოსებ ჯულაშვილი მისი ჭირვეული ხასიათის გამო გარიცხულ იქნა ბოლო კურსის გამოსაშვები გამოცდიდან. ტიფლისის სემინარიის კედლებში გადაიკვეთა და გაიყარა გზები მომავალი სქიარქიეპისკოპოსსა და მომავალი სახელმწიფო მეთაურისა. შეხვდნენ თუ არა ისინი მომავალში ერთმანეთს, უცნობია, ვინაიდან ამის შესახებ არ არის აღმოჩენილი დოკუმენტალური მტკიცებულება.

მამა დიმიტრის ბრწყინვალე განათლებამ და ქადაგების ნიჭმა მიიქცია მღვდელმთავრების ყურადღება.

1898 წლიდან ის დააჯილდოვეს სხვადასხვა ხარისხის ორდენებით.

1900 წლის იანვარში იერომონაზონი დიმიტრი აამაღლეს

იი ჯანჩენა ვინ ვიწავ დო ოდესი ი ვსტუპილ დო იურიდიჩნო ფაკულტეტი Новоросійського Імператорського університету і успішно його закінчив у 1891 році. Після закінчення університету перед юним князем відкривалися великі і заманливі перспективи. Він радував своїх батьків розумом і багатограним талантом, чудово танцював і фехтував, досконало володів мистецтвом верхової їзди. Відомість княжого прізвища дозволяла йому не тільки спілкуватись на рівні зі знатними вельможами, але й відкрила шлях до імператорського двору, а юридична освіта відкривала перспективи кар'єри в юстиції.

Але через рік по закінченні університету Давида Ілліча було зараховано на перший курс до Київської духовної академії, і вибір життєвого шляху юнака був не випадковим. Давид закохався, але батьки не дали благословення на шлюб, посилаючи на фізичну ваду дівчини, яку образливо звали кривенькою. Перевіривши свої почуття, закохані обрали рішення присвятити себе Богові в чернецтві. Так і вчинили, листуючись все життя, зберігши любов та дякуючи Господові за послане щастя любові. Листи коханої Давида зберігаються в родинному архіві родичів Абашидзе.

16 листопада 1892 р. Давид постригся в ченці, отримавши нове ім'я Димитрій на честь святого митрополита Димитрія Ростовського. Через 5 днів, на свято Введення до храму Пресвятої Богородиці, монаха Димитрія було введено до святого святих і поставлено на першій ієрархічній сходинці — дияконській.

Навчаючись в Духовній Академії, з 2-х груп ієродиякон Димитрій вибрав групу, що готувала місіонерів, більше приділяв уваги предметам, які будуть потрібні йому як місіонеру. Особливо хотілося б відзначити кандидатську дисертацію, написану на IV курсі Академії, за яку 6 червня 1896 р. він удостоївся вченого ступеня кандидата богослов'я. Тема роботи: «Православна Іверська Церква в боротьбі із мусульманством в XVII ст.». Було проведено титанічну роботу з перекладу грузинських джерел на російську мову. Рецензент доцент В. Завитневич відмітив: «...У вигляді повної відсутності російською мовою джерел для даного вигадування, справжнє вигадування представляє значний інтерес і при ідеальній розробці могло б скласти серйозний вклад в російську науку». Дисертація була написана щиро з релігійним патріотичним надиханням, її було призначено відповідно науковому ступеню кандидата теології, однак не направлено на конкурс і в архівах вона не збереглася.

В 1896 р. за указом Його Імператорської Величності Святійший Урядовий Синод призначив Димитрія викладачем Святого Писання до Тифліської духовної семінарії, через рік він — інспектор Кутаїської духовної семінарії.

З 1898 р. вже будучи інспектором Тифліської духовної семінарії, ієромонах Димитрій боровся за порятунок душі Йосипа Джугашвілі. За порушення уставу семінарії — «Після духовних вправ ніщо так не вкорінює початків християнської моралі, як звичка до покаяння. Не може тот бути покаяним Богові, хто строптивий пред людьми» — напередодні випускних іспитів Йосипа Джугашвілі відрахували з останнього курсу за норовливу вдачу. У мурах Тифліської семінарії схрестились і розбіглись життєві шляхи майбутнього схіархієпископа і майбутнього голови держави Сталіна. Чи мали місце їх зустрічі в майбутньому — невідомо. Бо серйозних,

арქимандритის საფეხურზე, და ალექსანდროვის სამისიონერო სემინარიაში რექტორად დანიშნეს, რომელიც სოფელ არდონში (ამჟამინდელ ჩრდილოეთ ოსეთის რაიონულ ცენტრში) მდებარეობდა.

1902 წლის 23 აპრილს, იმ დღეს, როდესაც მთელი მართმადიდებლური ივერია ადიდებდა ზეცურ წმინდანს გიორგის ბრწყინვალეს, თბილისის ალექსანდრე ნეველის სახელობის სამხედრო ტაძარში კურთხევა გაიმართა. არქიმანდრიტი დიმიტრი ალავერდის ეპისკოპოსი გახდა.

მამა დიმიტრიმ კურთხევის დროს ამაღლვებული სიტყვა წარმოთქვა: «მთლიანად ვითრიდი და ვშფოთავდი მთელი ჩემი არსებით, როდესაც გავიგე ხმა, რომელიც მიწვევდა გავმდარიყავი ეპისკოპოსი. მაცხოვარი, მოვლინებული კაცობრიობის ცოდვებისათვის, ჩვენი სულების ერთადერთი მწყემსი. მასწავლებელი და დამრიგებელი იესო ქრისტე მძახის მე თავისთან გოლგოთაზე.

ეპისკოპოსის კათედრაზე ასვლა ნიშნავს გოლგოთას მოახლოებას, მაგრამ ნამდვილ ქრისტიანს გოლგოთა ვერ შეაშინებს:

ამისთვის ვართ დაბადებულნი, რადგან გოლგოთის გარეშე არ არსებობს აღდგომა, ტანჯვის გარეშე არ არის სიხარული. მხოლოდ ქრისტიანი ტანჯვისა და მწუხარების შემდეგ იპოვებს შვებას ცათა სასუფეველში. ხოლო ვისაც სურვილი არ აქვს ირწმუნოს ქრისტე, მისი ტანჯული სული ვერ პოულობს სიმშვიდეს და მე უძლური, ვპირდება ვემსახურო ღმერთს და უფალს, იესო ქრისტეს. მან გამოიხსნა ცოდვის მორევიდან გამწმინდა და გამაბრწყინა, თავისი ყოვლისშემძლე წყალობით».

1903 წლის 4 ნოემბერს იგი დაინიშნა გურია-სამეგრელოს საეპისკოპოსო კათედრაზე. 1905 წლის 16 ივნისს გადაყვანილ იქნა ბალტის საეპისკოპოსო კათედრაზე. 1906 წლის 20 იანვარს დაინიშნა მღვდელმთავრად თურქმენეთის ეპარქიაში. 1912 წლის 25 ივნისს კი მღვდელმთავრად ტავრიისა და სიმფეროპოლის ეპარქიაში.

1915 წლის 6 მაისს აამაღლეს არქიეპისკოპოსის ხარისში კორსუნის ლეთისმშობლისა და ბალაკლავის წმინდა გიორგის მონასტრების წინამძღოლად.

1921 წელს უარი თქვა ეპარქიის მართევაზე.

1923 წელს დაპატიმრებულ იქნა, რამდენიმე ხნის მანძილზე იმყოფებოდა სიმფეროპოლის ციხეში. 1923 წელს კიტაიევის უდაბნოში, წმინდა-უსპენსკის კიევი-პეჩორის ლავრაში დასახლდა. იქ მიიღო სქემა ანტონის სახელზე და განერია ადმინისტრაციულ საქმიანობაში მონაწილეობას. ამიტომ როდესაც 1927 წელს, შეიკრიბა სამხრეთ-რუსეთის სინოდი, რომლის წევრადაც იგი იყო მიწვეული, მონაწილეობა მის მუშაობაში არ მიუღია. 1933 წლის მარტში კიევის ოლქის საიდუმლო-პოლიტიკური განყოფილების თანამშრომლებმა მის საცხოვრებელში ჩხრეკა ჩაატარეს. 1933 წლის 9 მაისს მისჯილი პატიმრობა შეეცვალა ქალაქიდან გაუსვლელობის ხელწერილით.

საქმე წარმოებაში «ლუბიმოვ და სხვების» სახელწოდებით გადიოდა.

1933 წლის 22 ივნისს უსრ-ს კანონმდებლობის მიხედვით მას 3 წელი კონცლევერში ყოფნისა (პირობითად) მიესაჯა.

1941 წელს, 19 სექტემბერს, როდესაც კიევი ფაშისტური გერმანიის ჯარი შევიდა, ქალაქში ორი ტაძარი მოქმედებდა. არქიეპისკოპოსებს შორის მხოლოდ მეუფე ანტონი ცხოვრობდა ქალაქში (კლოვსკი დაღმართი, 20)

უხუცესი გარდაიცვალა 1942 წლის 19 სექტემბერს ბულგარეთის წმინდანის იოანე რილსკის სხენების დღეს.

დაკრძალულია წმინდა-უსპენსკი კიევი-პეჩორის ჯვართამაღლების ტაძართან.

ვიკლიკაოჩიხ დოვირუ, დოკუმენტალნიხ პიღტვრდჟენჲ თომუ ნე ვიავლენო.

Всебічна освіченість, проповідницький талант вітця Димитрія звернули на себе увагу священноначалія. 15 січня 1898 р. його нагородили настеґником, а 9 квітня — наперсним хрестом. Згодом він був нагороджений орденами св. князя Володимира II і III ступенів, св. Анни, св. князя Олександра Невського.

У січні 1900 р. ієромонаха Димитрія було возведено в сан архімандрита і призначено ректором Александровської місіонерської семінарії, котра знаходилась в селищі Ардон (нині районний центр в Північній Осетії).

23 квітня 1902 р., в день, коли вся православна Іверія прославляє свого небесного покровителя, святого великомученика Юрія Змієборця, в Тифліському Олександро-Невському військовому соборі відбулася архієрейська хіротонія архімандрита Димитрія Абашидзе на єпископа Алавердського, вікарія Грузинської єпархії.

При наречені вітець Димитрій виголосив глибоко зворушливу промову: «Уся істота моя зайшлася тріпотіння і сум'яттям, почувши голос, що звав мене до єпископства. Янгол Завіту вічного, закланий за гріхи світу, Спаситель Бог, єдиний пастир душ наших, єдиний вчитель і єдиний наставник наш Ісус Христос зве мене нині до Себе на Голгофу.

Сходження на кафедру єпископську є наближенням до Голгофи. Але Голгофа не може налякати християнина: для неї ми народжені, бо без Голгофи немає Воскресіння, без страждань — немає радостей. Лише християнин після скорбот і страждань знайде віху в Царстві слави воскресшого Христа Бога, переможця смерті, а той хто не бажає знати Христа, не отримає спокою своєму страждалому духу. І я, немощний, посему із світлим у Господі лицем приступаю до великого служіння, обіцяючи служити Господові і Богу Христу Ісусу, що забрав мене з пащі гріха, який очистив і освятив мене своєю всемогутньою благодаттю».

4 листопада 1903 року його призначено на кафедру єпископа Гурійсько-Менгрельського. 16 липня 1905 р. переведено на кафедру єпископа Балтського. 20 січня 1906 р. призначений Правящим архієреєм Туркестанської єпархії, 25 червня 1912 — Правящим архієреєм Таврійської і Симферопольської єпархії.

6 травня 1915 р. возведено до сану архієпископа. Був настоятелем Корсунського Богородичного і Балаклавського Георгіївського монастирів.

1921 р. Відмовляється від керування єпархією.

Заарештований в 1923 год., якійсь час перебував у симферопольській в'язниці. Тоді ж приймає схиму з ім'ям Антоній та відходить від участі в адміністративних справах. Тому в 1927 р., коли було скликано Южноруський Синод, членом якого він був обраний, участі в його роботі не приймав. У березні 1933р. співробітники Секретного Політичного відділення Київського обласного відділу ГПУ УРСР провели у нього обшук. 9 травня 1933 року відповідно ст. 197 КПК УРСР постановою Секретно-Політичного відділу УРСР утримування під арештом замінене підпискою про невиїзд.

Проходив по справі «Любимов та інші».

22 червня 1933 року постановою Надзвичайної Ради при колегії ГПУ УРСР осуджено на три роки концтаборів (рішення умовне).

Коли 19 вересня 1941 року до Києва увійшли фашистські війська, тут діяло 2 храми. 3 архієреїв тільки Владика Антоній мешкав у місті, на Кловському, узвозі, 20).

Помер 19 жовтня 1942 р. в день пам'яті преп. Іоана Рильського, святого Болгарії. Похований біля входу до Ближніх печер поблизу Хрестовоздвиженського

რაულ ჩილაჩავა

ესკიზი პორტრეტისათვის

მიხეილ ლანიშაშვილი

РАУЛЬ ЧІЛАЧАВА

НАРИС ДО ПОРТРЕТУ

Mixeil ГАНІШАШВІЛІ

ილი ჭაჭავაძის სიტყვები: სამეგრელოში ჩამოვედი და საქართველო ვნახეო, მრავლისმეტყლია. ამით ალბათ ისიცაა ნათქვამი, რომ ამ უძველესსა და ულამაზეს ქართულ კუთხეში, ლეგენდარული კოლხეთის მიწაზე შობილთა ძარღვებში იმდენად სუფთა და აუმღერეველი ქართული სისხლი ჩქეფს, რომ არაერთი მათგანი სამუდამო თანმდევ სულად მიაგაჭვა ბებერი საქართველოს დაკორძებულ სხეულს და საშველს არ აძლევს უმისოდ იცხოვროს.

სწორედ ასეთ, საქართველოს ბებერ სხეულზე სამუდამოდ მიგაჭვულთა რიცხვს განეკუთვნება პოეტი რაულ ჩილაჩავა, რომელიც უკვე დიდი ხანია, რაც უკრაინაში ცხოვრობს და იქიდან უბერავს სულს თავისი ქვეყნის მარად უქრობ სანთელს.

საინტერესოა რაულ ჩილაჩავას ცხოვრება და შემოქმედება. დღესდღეობით არ მეგულება, მეორე ქართველი მწერალი და მთარგმნელი, რომელსაც იმდენი გაცემების ლიტერატურის ისტორიისთვის, რამდენიც გაცემებაც მან შეძლო. უკვე მეოთხე ათეული წელია, რაც პოეტი კიევში ცხოვრობს და მოღვაწეობს და თავისი მუხლჩაუხრელი შრომით დაფნის გვირგვინს ადგამს ორი მოძე ერის კულტურული ურთიერთობის დიად კამარას. მინდა ხაზი გავუსვა ამ ორ სიტყვას — ცხოვრობს და მოღვაწეობს — რადგან მისი ყოფნა უცხო ქვეყანაში ნამდვილად განსხვავებულია რიგითი ემიგრანტის ცხოვრებისგან. მან თავისი ცხოვრება და მოღვაწეობა თავიდანვე მტკიცედ დაუკავშირა იდეას, რომელსაც, სხვადასხვა დროში

ერთგულად და რუდუნებით ემსახურებოდნენ ჩვენი წმინდა მამები, ჯერ სხვადასხვა ქრისტიანულ-კულტურულ კერებში, ხოლო მოგვიანებით ქართული ემიგრაციის გამოჩენილი სახეები მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში.

გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ რაულ ჩილაჩავა იმ ჭეშმარიტ მოღვაწეთა ღირსეულ კოპრატაშია, რომლებიც დაუზარელად ემსახურებიან თავის ქვეყანას. იგი აგრძელებს ქართველთა და უკრაინელთა შორის მეგობრობის, ისტორიულ-კულტურულ ურთიერთობათა შესანიშნავ ტრადიციებს.

უკრაინა ქართველი კაცისთვის, განსაკუთრებული ნიშის ქვეყანაა, რადგან იქ სიცოცხლის უკანასკნელი დღეები გაატარა და იქვე აღესრულა ქართველთა სათაყვანებელი პოეტი დავით გუარამიშვილი. განსაკუთრებულია თავად უკრაინელთა დამოკიდებულებაც ქართველებისადმი. ეს პატივისცემა

სლოვა ილი ჩაჩავაძე: «Коли я приїхав до Мегрелії, то побачив Грузію», кажуть багато про що. Цим, мабуть, підтверджується й те, що у народжених у цьому стародавньому та прекрасному грузинському краї, на землі легендарної Колхиди людей, в жилах тече така істинно грузинська кров, яка назавжди духовно поєднує їх з багатостраждальним тілом старої Грузії, і вони вже не можуть жити без неї.

Саме до числа таких, назавжди прикутих до старої Грузії, належить поет Рауль Чілачава, який вже досить давно освоївся в Україні, і звідси духовно підтримує вогонь ніколи не згасаючої свічі своєї батьківщини.

— ალბათ არც არაფერი! — ვიტყვოდი მე, რადგან, ვიცი, პოეტის სამშობლოსთან განშორებაც ქვეყნის ინტერესებთან განპირობებული და მისი ღვაწლიც ის სასიამოვნო წინაპირობაა, რომელიც ფიანდაზად დაუფინება სამშობლოსაკენ მომავალს, როგორც თავად იტყვის, თავისი ბოლო საყუდარისაკენ:

საქართველოში მე ვიცხოვრე ძალიან ცოტა,
ვსულდგმულობ, როგორც განდევნილი, რომელმაც სცოდა,
და მაინც ბოლო საყუდარი იქ მეგულება,
სადაც სდგას ჩემი მამა-პაპის ფიცრული ოდა.

რაულ ჩილაჩავასთვის მშობლიური ფესვებისა და მიწა-წყლისაკენ დაუკლებელი ლტოლვა გაუთავებელ სულიერ ტანჯვად ქცეულა. ტანჯვად, რომელიც მარადიულად აბრუნებს სამშობლოსაკენ და არაფრით აძლევს უფლებას, ბოლო თავშესაფრად თუნდაც ესოდენ ახლობელი, მაგრამ მაინც უცხო ქვეყანა იგულოს.

რაულ ჩილაჩავა ისეთი ფსიქოლოგიის, ისეთი ცნობიერებისა და მსოფლმხედველობის პოეტი, იმდენად შენივთებული იგი საკუთარი ქვეყნის სულიერ და ფიზიკურ ხერხემალს, რომ მნიშვნელობაც კი აღარა აქვს, თუ სად იმყოფება ფიზიკურად. სადაც არ უნდა იყოს, იქვე აუცილებლად მოიპოვება მისი სამშობლოც, როგორც მარადიული თანმდევი, უკვდავი სული, როგორც ღვთიური ნიშანი, რომლის გარეშეც მისი არსებობა წარმოდგენილი და არაბუნებრივი იქნებოდა:

მე ის ვარ, ვისაც გარე-გარე წაწალი ღლიდა,
ვინც, სამწუხაროდ, მეტწილ ტეხა უცხო ყაშირი,
მაგრამ მამული, საქართველო, იმერ-ამერი,
ვით ლოკოკინამ ზურგიით ზიდა გაქენის დლიდან.

ამ მცირე წერილში მე რაულ ჩილაჩავას დიდი და მრავალფეროვანი ცხოვრებისა და შემოქმედების მხოლოდ ერთი მხარე გამოვყავი — მისი დამოკიდებულება სამშობლოსადმი. ეს იმიტომ გავაკეთე, რომ უპირველეს ყოვლისა, ჩვენი, საქართველოს ფარგლებს გარეთ მცხოვრები თანამემამულეებისათვის მეჩვენებინა ქართველი კაცის პორტრეტი იმ რაკურსით, რასაც ჭეშმარიტი მამულიშვილობა ჰქვია. დიას, რაულ ჩილაჩავა არის ჭეშმარიტი მამულიშვილი, რადგან მან ყველაზე მთავარი — უცხო ქვეყანაში ქართველი კაცი ყველაზე საუკეთესო კუთხით წარმოაჩინა შეძლო.

რაულ ჩილაჩავა არის სამოცდაათამდე პუბლიცისტური თუ სამეცნიერო გამოკვლევებისა და წიგნის ავტორი. იგი ერთმანეთს შესანიშნავად უთავსებს პედაგოგიურ, საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ საქმიანობას. მრავალი ქართული თუ უცხოური ჟილდოსა და მედლის მლობელი, პოეტი რაულ ჩილაჩავა ღირსია დიდი სიყვარულისა და დაფასების. მინდა, მეც და ჩვენი ჟურნალის რედაქციაც, მთელ ქართულ სათვითმფრინოსთან ერთად, ასეთი მაღლიერი ქართველების რიცხვში ვითვლებოდეთ.

მე ვიტყვოდი: აი, ქართველნო, თქვენი სამაგალითო, მისაბაძი შვილი! მადლობა ბატონო რაულ, რომ ცხოვრობთ და მოღვაწეობთ ისე, როგორც ეს ჭეშმარიტ შემოქმედსა და მამულიშვილს შეეფერის, მრავალჟამიერ!

Серед тисячі запахів, завжди взнавав запах грузинських луїв.
Мою нудьгу грузинське сонце
Оточило золотим кільцем.

Для Рауля Чілачави тривога за свою батьківщину зведена до найбільшої духовної рівноваги, але досить часто його огортає ностальгія, що змушує виплеснути такі вражаючі рядки, які можуть народитись тільки в душі істинного Грузина:

О, ці питання, нескінченні питання,
Край рідний, покинутий для роздирання ворогам!
Вже лише мрію побачити його одним оком,
Що буде зі мною без нього?

Мабуть нічого! — сказав би я, тому що знаю: віддаленість поета обумовлена інтересами країни, і його справи є тією приємною передумовою, що буде супроводжувати його на шляху до останнього притулку:

В Грузії я жив зовсім мало,
Живу, як ізгой, який впав у гріх,
І все ж, мій останній притулок буде там,
Де поховані мої предки.

Невимовний потяг до рідних країв для Рауля Чілачави перетворився у майже нескінченні душевні муки, ті муки, які завжди будуть йому нагадувати про батьківщину, і ніколи не дадуть можливості вважати настільки рідну, але все ж чужу країну, своєю батьківщиною.

Рауль Чілачავа — людина такого психологічного складу, поет такого світогляду і настільки фізично та духовно зв'язаний зі своєю країною, що вже не має значення, де він перебуває, — де б він не знаходився, там і є його батьківщина, як вічний супутник, як божий знак, без якого все це було б не природним, а уявним:

Я той, хто втомлювався просто бродити,
Хто, на жаль, більше жив за кордоном,
Але, батьківщину - Грузію,
Я з самого початку, як равлик, носив на своїх плечах.

В цьому маленькому за обсягом листі я виділив тільки одну сторону, один нюанс великого життя Рауля Чілачави — його ставлення до батьківщини, і зробив це заради того, щоб показати нашим землякам, що перебувають за кордоном, портрет Грузина якого можна назвати істинним Сином своєї Батьківщини. Так, Рауль Чілачав є істинним Сином своєї Батьківщини, тому що він зміг майже неможливе — представити грузина у чужому краї тільки з найкращого боку.

Автор близько семидесяти оригінальних, перекладених та відредагованих публіцистичних чи наукових досліджень і книг, поет Рауль Чілачав, який стільки років гармонійно поєднував педагогічну, суспільну та політичну діяльність, який отримав багато грузинських та іноземних нагород та медалей, є гідним пошани та любові, і бажаю, щоб і я, і вся редакційна колегія, могли вважатися такими грузинами.

Я б сказав так: «Ось, грузини, ваш справжній син! Дякую, пане Рауле, що живете та дієте так, як гідний цього істинний Син своєї Батьківщини! Мравалжамієр!»

ლევში, გამომცემლობა «სტარი ლევი» გამოვიდა გ. პეტრიაშვილის ზღაპრების წიგნი «პატარა ქალაქის სასწაულები». მადლობას ვუხდით გამომცემლობას, რომ ნება დაგვრთო დაგვებეჭდა ზღაპარი, რომლითაც იხსნება ეს კრებული.

ავტორისაგან

«პატარა დინოზავრი» ჩემი პირველი ზღაპარია. მის დაწერამდე რამდენიმე წლით ადრე უბის ნიგნაჰში ჩამიწერია: «იქნება მეზღაპრე ვარ?». ეძებდა, უკვე ვგრძნობდი, რომ ჩემი სული და გული მზად იყო ზღაპრების საწერად. მაგრამ რაღაც მნიშვნელოვანი უნდა მომხდარიყო, რაც ბიძგს მომცემდა... და მოხდა ის «რაღაც»: 1969 წლის 6 დეკემბერს დაიბადა ჩემი პირველი ქალიშვილი — თლიკო. თლიკოსთან თამაში, ცხადია, ჩემი უსაყვარლესი საქმე გახდა. ერთხელ რომ ვეთამაშებოდი და სხვადასხვა საალერსო სიტყვებს ვეუბნებოდი, ვუთხარი, ჩემო პატარა დინოზავრუკავ-მეთქი. ჰოდა, იმ ღამით დაწვერე ეს ზღაპარი. უკრინელებიანთა ალბათ სინდერმის იქნება, რომ ეს მოხდა ქალაქ ჩერნიგოვში.

გურამ პეტრიაშვილი

У Львові, у видавництві «Старий лев», вийшла книга казок Г.Петріашвілі — «Дива маленького міста». Дякуємо видавництву, що дозволило надрукувати казку, з якого відкривається цей збірник.

ВІД АВТОРА

«МАЛЕНЬКИЙ ДИНОЗАВР» — МОЯ ПЕРША КАЗКА. ЗА ДЕКІЛЬКА РОКІВ ДО ЙОГО НАПИСАННЯ Я ЗАПИСАВ У БЛОКНОТІ: «МОЖЕ Я КАЗКАР»? МАБУТЬ ВЖЕ ВІДЧУВАВ, ЩО МОЄ ТІЛО ТА ДУХ БУЛИ ГОТОВІ ДЛЯ НАПИСАННЯ КАЗОК. АЛЕ, ЩОСЬ ПОВИННО БУЛО ТРАПИТИСЬ, ЩО ДАЛО Б ПОШТОВХ... І ЦЕ «ЩОСЬ» ТРАПИЛОСЬ: 6 ГРУДНЯ 1969 РОКУ НАРОДИЛАСЬ МОЯ ПЕРША ДОНЬКА – ОЛИКО. ГРАТИСЯ З ОЛИКО, ЗВИЧАЙНО ПЕРЕТВОРИЛОСЬ НА МОЮ УЛЮБЛЕНУ СПРАВУ. ОДНОГО РАЗУ, ГРАЮЧИСЬ, КАЗАВ РІЗНІ ЛАСКАВІ СЛОВА, ТА НАЗВАВ ЇЇ МОЇМ МАЛЕНЬКИМ ДИНОЗАВРОМ. ТА, ТІЄЮ НІЧЧЮ НАПИСАВ ЦЮ КАЗКУ. УКРАЇНЦЯМ, МАБУТЬ БУДЕ ЦІКАВО, ЩО ЦЕ СТАЛОСЯ В МІСТІ ЧЕРНІГОВІ.

Гурам Петріашвілі

საბავშვო გვერდი СТОРИНКА ДЛЯ ДИТЕЙ

გურამ პეტრიაშვილი

Гурам ПЕТРИАШВИЛИ

პატარა დინოზავრი

დინდორზე დინოზავრები ძოვდნენ ბალახს. ისინი ძალზე დიდები იყვნენ, მგონი, ოცი სპილოსხელა მაინც იქნებოდა თითოეული.

სიზარმაცით გათანაგულებს განძრევაც ეზარებოდათ. იდგნენ და მხოლოდ გრძელ კისრებს იწვდიდნენ აქეთ-იქით. მაშინდა გადადგამდნენ რამდენიმე ნაბიჯს, როცა თავის ირგვლივ მთლად მოატიცვლდებდნენ ბალახისგან მიწას.

ძოვდნენ წყნარად.

ყბების ქნევით ტკებოდნენ.

არ ჩქარობდნენ. ან კი სად ეჩქარებოდათ, ბალახი თავგესაყრელად ჰქონდათ.

გადიოდა დრო...

იზაღებოდნენ პატარა დინოზავრები, სწავლობდნენ ბალახის ძოვას, იცვოდნენ დიდ დინოზავრებად და ძოვდნენ მშვიდად, აუჩქარებლად...

მაგრამ ერთხელ ერთმა პატარა დინოზავრმა მოულოდნელად ძოვა შეწყვიტა და თავი მაღლა ასწია.

ასწია თავი, ნელა ამართა კისერი.

უჰ, რა კარგი ყოფილა, თავს რომ აიწვდი და მაღლა აიხედავ!..

პატარა დინოზავრმა დიდი ლურჯი თალი დაინახა, ზედ წითელი ბურთი გორავდა.

— დედა, აგე, ის რა არის?

დედა დინოზავრი გამალებით ძოვდა და არც გაუგონია შვილის შეკითხვა.

პატარა დინოზავრმა კვლავ ჰკითხა, მაგრამ ვერ გააგონა.

ეწეინა ეს პატარა დინოზავრს. გაეცალა დედას და სხვა დინოზავრებისაკენ გაემართა. უჭირდა სიარული; დიდი კუდი ხელს უშლიდა, მიწაზე მიათრევდა და უკან ექაჩებოდა.

— რა არის ის წითელი ბურთი? — ეკითხებოდა პატარა დინოზავრი ყველას, მაგრამ პასუხს არავინ აძლევდა.

— იქნებ დინოზავრებს არც ესმოდათ პატარა მოძმის ხმა? მას ხომ კისერი მაღლა ჰქონდა აწეული, მაშინ როცა დანარჩენებს მიწაზე, ბალახებში ჰქონდათ თავი ჩარგული.

პატარა დინოზავრი დაღონდა, წავიდა შორს, დაჯდა და ნაღვლიანი თვალები მიაპყრო ცას. მონუსხულივით უყურებდა წითელ ბურთს.

ДИНОЗАВРИК

На полі паслися динозаври.

Вони були дуже великі. Мабуть, кожен, як двадцять слонів.

Чамріли від лінощів, навіть рухатися не хотіли.

Стояли, витягали довжелезні шиї... і оглядалися навколо. І рушали з місця хіба вже тоді, коли біля них не ставало й травинки.

Паслися вони, вдоволено ремигаючи.

Нікуди не поспішали. Та й куди поспішати, коли трави було вдосталь.

Народжувалися динозаврики, навчалися їсти траву, ставали великими динозаврами і паслися собі неквапно, повільно.

Одного разу трапилось так, що один динозаврик чомусь перестав їсти траву і підняв голову вгору. Підняв голову і повільно витягнув шию.

Ой, як добре, коли піднімеш голову і глянеш вгору.

Динозаврик побачив велике сине склепіння. Красиве було склепіння. По ньому котився червоний м'яч.

— Мамо, що ото он там? — запитав він у динозаврихи-мами.

Мати-динозавриха квапливо їла траву і навіть не почула запитання свого дитяти.

Динозаврик знову запитав, але й на цей раз ніхто його не почув.

Образився динозаврик. Втік до інших дінозаврів. Важко було йому тікати, заважав довгий хвіст, який волочився по землі і тягнув назад.

— Що ото за червоний м'яч, — допитувався динозаврик. Але ніхто йому не відповідав.

Може динозаври не чули свого маленького родича. Адже у нього голова була високо піднята, тим часом, як у інших голови були втуплені в траву.

Затужив динозаврик. Пошкандибав на край поля, вибрав місце, зупинився і сумними очима задивився на небо.

Зачаровано він дивився на червоний м'яч.

М'яч прокотився по склепінню і зник за полем.

Стемніло.

Динозаври перестали пастися і полягали спати там, де стояли.

ბურთმა გადაიარა თალი და მიეფარა მინდვრის კიდე.

დაბნელდა.

დინოზავრებმა ძოვას თავი ანებეს და იქვე ჩაიძინეს.

ჩაეძინა პატარა დინოზავრსაც.

მან არ იცოდა, რომ წითელმა ბურთმა შეამჩნია იგი.

მზე ერქვა წითელ ბურთს.

დიდი ხანია მზე გაბრაზებული იყო დინოზავრებზე. სწყინდა კეკლუცს, დინოზავრებს დღენიადგ ბალახში რომ ჰქონდათ თავი ჩარგული და მას ყურადღებას არ აქცევდნენ.

მზეს ძალიან გაუხარდა, პატარა დინოზავრს რომ მოეწონა.

თქვენ წარმოიდგინეთ, ისე გაუხარდა, ღამით მიეპარა და აკოცა...

დილით დინოზავრებმა სიცილი დააყარეს პატარას, ეგ რა სულელური ხალი გაქვსო შუბლზე.

თურმე ოქროსფერ ლაქად დააჩნდა კოცნა.

ხარხარებდნენ დინოზავრები.

თან იმაზეც ეცინებოდათ, ამ სულელს მაღლა რომ აუწევია თავი, განა მაღლა ბალახი არისო?...

იციოდნენ დინოზავრები... მერე უცებ ბალახი მოაგონდათ. ეჰ, მოვცდითო, თქვეს და გამალებული შეუდგნენ ძოვას.

დედა დინოზავრი გაბრაზდა, რალა ჩემი შვილი გამოდგა ასეთი სულელიო.

პატარა დინოზავრმა კი აინუნშიც არ ჩაავლო დაცინვა და კვლავ ჰკითხა დედას:

— დედა, რა არის ის წითელი ბურთი?

დედამ უთხრა:

— ნუ სულელობ, კისერი დაბლა დასწიე და ბალახი ძოვე.

— კი მაგრამ, როდემდე უნდა ვძოვო ბალახი? — ჰკითხა პატარა დინოზავრმა.

— მანამ დაღამდებოდეს, — უპასუხა დედამ. — რომ დაღამდება, დაიძინებ.

— რომ გათენდება, რას გავაკეთებ? — ჰკითხა პატარამ.

— როგორ თუ რას, კვლავ ბალახს ძოვ, — უპასუხა დედამ.

— მაშ, მთელი სიცოცხლე ბალახის ძოვაში უნდა გავატარო? — დაღონდა პატარა დინოზავრი..

— მე წავალ, — თქვა ბოლოს.

— სად წახვალ? — გაუკვირდა დედა დინოზავრს.

— არ ვიცი. წავალ, იქნებ ვინმემ მიიხრას, რა არის ის წითელი ბურთი.

— ვერსადაც ვერ წახვალ, — გაბრაზდა დედა დინოზავრი. თავისი უმარამზარი ფეხი კუდზე დაადგა პატარას და ძოვა განაგრძო.

Заснув і динозаврик.

Він і не здогадувався, що і червоний м'яч помітив його...

Той червоний м'яч називався Сонцем.

Воно вже давно сердилося на динозаврів. Ображалось, красненьке, що динозаври вічно втуплювали свої морди в траву і не звертали на нього уваги.

Сонце дуже зраділо, що воно сподобалось динозаврикові.

Уявіть собі, так зраділо, що підкралось до нього і поцілувало...

Вранці динозаври почали сміятися з малого. Що за родинка, мовляв, у нього на чолі...

Виявляється, поцілунок сонця золотистою плямою залишився на чолі динозаврика.

Сміялися динозаври.

Сміялися вони і з того, що динозаврик голову підняв угору.

— Наче там трава росте! — говорили вони один одному.

Сміялися динозаври...

Та згадали про пашу, пожаліли, що згаяли час, і продовжили щипати траву.

Розсердилася мати-динозавриха, що в неї народилося таке непутяще дитя.

Динозаврику було байдуже, що говорили про нього, і він знову запитав у мами:

— Мамо, що воно ото червоний м'яч?

Мати відповіла:

— Не лови гав, нагни шию і їж траву.

— А доки я мушу їсти траву? — перепитав динозаврик.

— Поки стемніє! — почув у відповідь, — стемніє, і ти заснешь.

— А коли розвидніється, що я буду робити? — запитав динозаврик.

— Як що? Знову їстимеш траву, — відповіла мама.

— А що, я все життя маю змарнувати на їжу? — засумував динозаврик... І додав: я піду геть звідси.

— І куди ж ти ото підеш? — поцікавилася мати-динозавриха.

— Не знаю. Піду, може хтось і скаже, що це воно за червоний м'яч.

— Нікуди ти не підеш, — гримнула мати-динозавриха, наступаючи йому на хвоста і продовжуючи їсти траву.

Напружився динозаврик, рвонувся геть щосили, аж хвіст обірвався.

— Допоможіть! — закричала мати динозавриха.

გაიწია პატარა დინოზავრმა. მოიკრიბა მთელი ძალ-
ღონე და მოსწყდა კუდი.

არიქა, მიშველეთო! დაიძახა დედამ.

გამოუდგნენ დინოზავრები, მაგრამ რას დაეწეოდნენ,
უკულოდ დარჩენილი დინოზავრი ძალზე სწრაფად
გარბოდა.

დინოზავრები დაბრუნდნენ თავიანთ მინდორზე და
განაგრძეს ყბების ქნევა.

მალე სულაც დაავიწყდათ პატარა დინოზავრი.

არც დედა დინოზავრს მოუკლავს თავი დარდით. ასეთი
სამარცხინო შვილი რომ არ მყავდეს, ის მირჩევენიაო,
თქვა და განაგრძო ჭამა.

პატარა დინოზავრი კი დაეხეტებოდა მარტოდმარტო,
მშიერ-მწყურვალ. ისე გახდა, დინოზავრები ვეღარ
იცნობდნენ. თუმცა დინოზავრებს არც ეცალათ მისთვის,
თანდათან ემატებოდათ მადა.

მაგრამ აი, რა მოხდა: პატარა დინოზავრის
სიყვარულით მშვეს მცხუნვარება მოემატა და ბალახი
გადახმა. დინოზავრებს დაეზარათ ბალახის საძებრად
წასვლა და შიმშილით დაიხოცნენ.

პატარა დინოზავრი კი კვლავ დაეხეტებოდა, ეგებ
ვინმემ მითხრას, რა არის ის წითელი ბურთიო.

ღამით კი მასთან ჩუმად მიდიოდა მზე და ჰკოცნიდა
მიწარს.

ერთ დღით გაიღვიძა პატარა დინოზავრმა და
მშვენიერი ტყე დაინახა, ტყეში ანკარა ტბა იყო.

ჩაიხედა ტბაში პატარა დინოზავრმა და გაოცდა:
ოქროსფერი ლაქებით ჰქონდა დაფარული ტანი, ჟირაფად
ქცეულიყო.

გაოცებული დაჰყურებდა თავის ანარეკლს.

უცებ საოცარი ხმა შემოესმა. დაინახა, ხეებზე ჩიტები
ისხდნენ და ესალმებოდნენ ჭიკჭიკით.

ჟირაფმა ჰკითხა, ხომ არ იცით, ის წითელი ბურთი რა
არისო.

— მზეა, ის აცოცხლებს მიწაზე ყველაფერს, —
უთხრეს ჩიტებმა. მათ ისიც იცოდნენ, რომ მზის კოცნა
აჩნდა ჟირაფს ოქროსფერ ლაქებად, მაგრამ არ უთხრეს,
ვაითუ გაყოფილდესო.

— მზე! მზე ჰქვია წითელ ბურთს! — დაიძახა
გახარებულმა ჟირაფმა და მალაყებზეც კი გადავიდა.
ეს მალაყები მის წინაპრებს რომ დაენახათ, მეორედ
დაიხოცებოდნენ ალბათ.

იმ ტყეში დარჩა ჟირაფი.

დადის კისერაწვდილი, ლამაზად მიაჩნევს ტანს.

ყველას უყვარს იგი.

ყველაზე მეტად კი ჩიტებს უყვართ, რადგან, როცა
ღრუბლები დაფარავენ ცას, დაღონებული ჩიტები
უყურებენ ჟირაფის მზისფერ ლაქებს და იმედიანად
გალობენ.

Погналися динозаври за малим, але хіба наздоже-
неш? Безхвостий динозаврик біг швидко.

Динозаври повернулися на поле і почали знову
ремегати.

Незабаром вони зовсім забули про динозаврика.

Не дуже сильно вболівала й мати-динозавриха.
«Краще б вже такого дитяти й не народжувала», —
думала вона.

А динозаврик блукав по всьому світу один, голод-
ний і спраглий. Він так схуд, що динозаври не впізнали
б його. Та динозаврів це й не стурбувало б. У них по-
ступово зростає апетит...

Але ось що трапилося: від сильної любові до дино-
заврика у сонця прибавилося тепла й трава висохла.
Динозаври полінувались ступити крок у пошуках тра-
ви і сконали на тому місці, де й паслися.

Малий динозаврик ще блукав по світу,
сподіваючись, що хтось розповість йому про черво-
ний м'яч.

Вночі сонце крадкома приходило до динозаврика і
цілувало його, сплячого.

Прокинувся одного ранку динозаврик і побачив
чудовий ліс. У лісі було прозоре озеро.

Глянув він в озерце і аж сторопив: золотисті плями
покрили його тіло...

Динозаврик претворився... на жирафа!

Зачаровано дивився він на своє відображення.

Раптом почув дивний голос. Оглянувся і поба-
чив: на деревах сидять птахи і веселими голосами
вітаються до нього.

Жираф запитав у них, чи не знають вони щось про
червоний м'яч.

— Це сонце? — відповіли птахи, і додали: від нього
— життя на землі!

Вони добре знали, від чого плями на тілі жирафа?
— це сліди сонячних поцілунків, однак не сказали про
це. Бува ще зазнається.

— Сонцем, сонцем називати той червоний м'яч? —
вигукнув радісно жираф і став на дибки.

Якби це побачили його прашури, вдруge б сконали.

Жираф залишився в тому лісі назавжди.

Ходить він чарівною ходою, високо піднявши голову.

Всім він подобається.

Більш за всіх люблять його птахи. Бо коли хма-
ри закривають небо, засмучені птахи дивляться на
сонячні плями жирафа і радісно співають.

Переклад:

Олександра МУШКУДІАНІ

მოდით ნინო მთებში И ШЛА НІНО ГОРАМИ

წმინდა ნინო კაბადოკიაში, რომის მხედართმთავრის ზაბულონისა და იერუსალიმის პატრიარქის დის — სუსანას ოჯახში დაიბადა. იგი თავისი მშობლების ერთდერთი შვილი გახლდათ და თავიდანვე ღვთისმომშიად ზრდიდნენ. ბავშვობიდანვე ქრისტეს სიყვარულს შთაუნერგავდნენ.

დაახლოებით 8-10 წლისა იქნებოდა, როდესაც მისმა მამამ, ზაბულონმა, ბერად აღკვეცა გადაწყვიტა. სახლ-კარი გაჰყიდა და ფული გლახაკთა და ქვრივ-ობოლთ დაურიგა. ნინო დალოცა და ღმერთს შეავედრა. ნინოს დედა, სუსანა, თავის ძმის, იუბენალის, ლოცვა-კურთხევით ავადმყოფებსა და სნეულებს უვლიდა.

ნინო ღვთისმომში ქალს — სარა ნიაფორს მიაბარეს აღსაზრდელად. სარა ნინოს ბევრს უამბობდა იმ საოცარი ქვეყნის შესახებ, სადაც ქრისტეს კვართი ესვენა და იმის შესახებ, თუ როგორ მოხვდა კვართი შორეულ საქართველოში.

ნინოს დიდი სურვილი გაუჩნდა თავად მოელოცა საქართველო და მოენახულებინა ის წმინდა ადგილი, სადაც უფლის კვართი განისვენებდა. იგი დიდხანს გულმხურვალედ ევედრებოდა ღვთისმშობელს, ღირსი გაეხადა, საშუალება მიეცა ამბორეყო თავად

Свята Ніно народилася в Каппадокії й була єдиною донькою знатних благочестивих батьків: римського воєводи Завулону й Сусанни, сестри Єрусалимського Патріарха; з раннього дитинства виховувалася в богобоязні й любові до Христа.

Коли Ніно було приблизно 8-10 років батько її — Завулон, палаючи любов'ю до Бога, вирішив постригтися в ченці. Він розпродав все своє майно й попросився зі своєю юною дочкою, доручивши її Богові - Батькові сиріт і Захисникові вдів. Мати святої Ніно, Сусанна, із благословення її брата, стала служити злиденним і хворим.

Ніно ж була віддана на виховання до однієї благочестивої стариці Ніанфори. Саме від неї вона довідалася про надзвичайно чудову Іверійську (Грузинську) землю, де похований хітон Христа, про те, як він туди потрапив і про те, що країна ця перебуває ще в пітьмі язичницьких оман і нечестивості.

Глибоко запали в серце Ніно ці розповіді. Дні й ночі проводила вона в полум'яній молитві до Пресвятої Богородиці Діви, щоб Вона вдостоїла її побачити Іверійську країну, знайти й поцілувати витканий перстами Богоматері

ღვთისმშობლის მონაქსოვი უფლის პერანგი (ეს კვართი იესოს ზრდასთან ერთად სასწაულებრივად იზრდებოდა).

ყოვლადწმინდა ღვთისმშობელმა ისმინა ნინოს ვედრება, სიზმარში გამოეცხადა მას და უთხრა: «წადი ჩემს წილხვედრ საქართველოში, იქადაგე იქ სახარება უფალ იესო ქრისტესი, მოიპოვებ მისგან მადლს და მე ვიქნები შენი მფარველი». ნინომ უპასუხა: — «როგორ შემიძლია მე — სუსტ ქალს, რომ ასეთი დიდი სამსახური გავუწიო ქრისტეს და რით შემიძლია ვერწმუნო ასეთი ჩვენების ჭეშმარიტებას?» ღვთისმშობელმა ვაზისგან ჯვარი შეკრა, ნინოს მისცა და უთხრა: «მიიღე ეს ჯვარი: ეს იქნება შენთვის ფარად და დამცველად ხილულ და უხილავ მტერთაგან. მისი ძალით დანერგავ იქ მხსნელ სარწმუნოებას ჩემი საყვარელი ძისა და უფლისას». (არსენ ბერი) გამოდევინებულმა ნინომ დაინახა რომ ვაზის ჯვარი მართლაც ხელში ეჭირა. სიხარულისაგან ცრემლებით განბანა იგი და ნიშნად უდიდესი მოკრძალებისა და პატივისცემისა, საკუთარი თმით შეკრა. (წმინდა ნინოს თმით შეკრული ჯვარი თბილისში — სიონის ტაძარში დღემდე ინახება ნ.კ.)

შემდეგ ნინო თავის ბიძას — იერუსალიმის პატრიარქს — იუბენალს ეახლა, ყოველივე წვრილად მოუთხრო, ჯვარი უჩვენა, უამბო ღვთისმშობლის გამოცხადების შესახებ, აუწყა თავისი გადაწყვეტილება საქართველოში გამომგზავრებისა და კურთხევა სთხოვა. პატრიარქმა იუბენალმა უფალს შეავედრა ნინო და შემდეგი სიტყვებით დალოცა: «უფალო ღმერთო ჩემო, ღმერთო საუკუნეთაო, ხელთა შენთა შევედრებ ობოლსა ამას შვილსა დისა ჩემისასა და წარვაველინებ ქადაგებად შენისა ღმერთებისა, რათა ახაროს აღდგომაი შენი, სადაცა შენ სათნო იყო სრბაი მისი, ექმენ, ქრისტე, მონასა ამას შენსა გზად წინამძღვარ და ენაი — მეცნიერ, ვითარცა იგი წმიდათა მოციქულთა». (ნინო მაშინ მხოლოდ თორმეტი წლის იყო)

სარა ნიაფორმა ნინოს გააცნო მორწმუნე ქალი რიფსიმე, რომელმაც იგი გაიანესა და კიდევ ორმოცდაათ ქალწულს წარუდგინა, ისინი ნინოს დაემოწაფნენ, გაქრისტიანდნენ და თან წამოყვნენ საქართველოში. რომში ისინი ურჯულო იმპერატორის — დეოკლიტიანეს დევნას მოერიდნენ და ჯერ სომხეთში ჩამოვიდნენ.

აქ მაშინ მეფობდა მითრიდატი, მან მოიწადინა ცოლებად შეერთო ქრისტიანი ქალწულები, რაზედაც მკაცრი უარი მიიღო. განრისხებულმა მეფემ სასტიკად აწამა ისინი, თუმცა, ღვთის ნებით ნინო გადარჩა და რის ვაი-ვაგლახით მესხეთს ჩამოაღწია.

დაღლილ-დაქანცულმა თავქვეშ ქვა ამოიღო და დაიძინა. ძილში ეგმანა: ვილაც საკვირველმა კაცმა, ხელში გრაგნილი მისცა და უბრძანა, სასწრაფოდ წასულიყო მცხეთას და ეს გრაგნილი იგი იქაური წარმართი მეფისათვის მიერთმია. როცა ნინომ გამოიღვიძა,

ხიტონ (який за переказом «зростав» разом з ростом Ісуса) улюбленого Сина їй повідати святе ім'я Христа не знаочим Його тамтешнім народам. І Препоблагословенна Богородиця Діва почула молитву Своєї раби. Вона з'явилася їй уві сні й сказала: «Іди в країну Іверійську, благовісти там Євангеліє Господа Ісуса Христа й обрещешь благовоління перед Лицем Його; Я ж буду твоєю Покровителькою». «Але як, — запитала смиренна отроковиця, — я, слабка жінка, зможу здійснити таке велике служіння? І як повірю в правдивість цього видіння?» У відповідь на це Пресвята Діва вручила Ніно хрест, сплетень з виноградних лоз, і сказала: «Візьми цей хрест. Він буде тобі щитом і огорожею проти всіх видимих і невидимих ворогів. Силою цього хреста ти водрузиш у тій країні рятівне знамено віри в улюбленого Сина Мого й Господа, «який хоче, щоб всі люди врятувалися й досягли пізнання істини».

Прокинувшись і побачивши у своїх руках дивовижний хрест, свята Ніно почала цілувати його зі слізьми радості й захоплення; потім вона зв'язала його своїм волоссям і пішла до дядька свого — Патріарха (перев'язаний косою Ніно хрест донині зберігається в Тбіліському Сіонському храмі). Коли блаженний Патріарх почув від неї про дивовижну яву Богоматері й про веління йти в Іверійську країну для Євангельського благовіщення, побачив у цьому очевидний прояв волі Божої і без сумніву дав юній діві благословення. Благословляючи Ніно, Патріарх Юбенал, звернувся до Бога такими словами: «Господи Боже, Рятівнику наш! Відпускаючи сироту-отроковицю на проповідь Твого Божества, віддаю її у Твої руки. Благоволи, Христе Боже, бути їй супутником і наставником усюди, де буде вона благовістити про Тебе, і даруй словам її таку силу й премудрість, яким ніхто не в змозі противитися або заперечувати. Ти ж, Пресвята Богородице Діво, Помічнице й Заступнице всіх християн, наділи згори Своєю силою проти ворогів зримих і незримих цю отроковицю, що Ти Сама обрала для благовіщення Євангелія Сина Твого, Христа Бога нашого, серед народів язичницьких. Будь завжди для неї покривом і нескоримим захистом і не залиш її Своєю милістю поки не виконає вона Твої святої волі!»

У той час із древнього Рима у Вірменію від гонінь нечестивого царя Діоклітіана, втікала царівна Рипсимія разом зі своєю наставницею Гайанією. Цар Діоклітіан хотів одружитися з царівною, незважаючи на те, що вона дала обітницю дівочтва й нарекла себе Небесному Нареченому-Христу. Разом з цими святими дівами Ніно досягла меж Вірменії. Незабаром жорстокий Діоклітіан довідався, що Рипсимія переховується там. Він послав листа вірменському цареві Тиридату — тоді ще язичникові, щоб той відшукав Рипсимію й відіслав її назад

(c) Marishka18

17.04.08 1
GEO-SAMYAR

або ж, якщо схоче, взяв би її собі дружиною, бо вона, — писав він, — досить гарна. Слуги Тиридата незабаром знайшли Рипсимію, і цар, побачивши її, оголосив, що бажає мати її своєю дружиною. Свята ж дівка з відвагою заперечила: «Я заручена Небесному Нареченому-Христу; як же ти, нечестивий, посмієш доторкнутися до Христової нареченої?»

Розгніваний Тиридат віддав наказ піддати святу смертельним мученицьким катуванням. Разом з Рипсимією від рук нечестивих загинули її наставниця й ще п'ятдесят супроводжуючих її дів.

Лише одна свята Ніно врятувалася чудесним чином від смерті. Вражена лихою долею своїх подруг, вона все ж таки продовжила свій шлях. Одного разу виснажена, стомлена свята мандрівниця присіла на камені в задумі: куди веде її Господь, які будуть плоди праць її й чи не даремними будуть такі далекі й настільки тяжкі мандри її? У таких роздумах вона заснула на тім місці й побачила сон: їй явився чоловік величного вигляду, волосся його спадало з пліч, і в руках у нього був книжковий сувій, писаний по-грецьки. Розгорнувши сувій, він подав його Ніно й повелів читати, сам же раптом став невидимим.

Пробудившись від сну й побачивши в руці своїй чудесний згорток, свята Ніно прочитала в ньому наступні

євангельські виречення: «Отже йдіть, навчайте всі народи, хрестячи їх во ім'я Отця й Сина і Святого Духа, учачи їх дотримувати те, що Я повелів вам; Я з вами в усі дні довіку. Амінь» (МВ. 28, 19-20).

Підкріплена цим Божественним видінням свята Ніно з наснагою й новими поривами продовжила свій шлях і приблизно через місяць, переборовши в дорозі тяжкі труди, голод, спрагу і страх, вона досягла древнього міста Мцхета. Від пастухів довідалася про те, що правити тут цар Міріан, що грузини поклоняються ідолам Армазу й Задену й про наближення святого Армаза.

Разом з безліччю дорослих і дітей вона вирушила подивитися на майбутнє дійство. У супроводі наближених з'явився цар Міріан з царицею Наною. Весь людський натовп разом зі своїм царем стояв у божевільному благоговінні й трепеті перед своїми бездушними богами. Спалахнуло тоді серце святої дівки, піднявши до неба повні сліз очі, вона почала молитися з такими словами: «Всесильний Боже! Приведи народ цей по множеству милості Твоїї до пізнання Тебе, Єдиного Істинного Бога. Розсій ці бовдури (ідоли), подібно тому, як вітер розвіває з лиця землі пил і попіл. Воззри з милістю на цей народ, що Ти створив Своєю всемогутньою десницею й ушанував Своїм Божественним Образом!...»

30

რომ სწორედ აქ ესვენა მაცხოვრის კვართი, რომელიც ქრისტეს ჯვარცმის შემდეგ ებრაელებს მცხეთაში ჩამოესვენებინათ.

დედოფალი ნანა ძალზე მძიმედ დასნეულდა და ვერა და ვერ განიკურნა. სასახლის კარზე ის უცხო ქალწული გაახსენდათ, ლოცვებითა და უცხო ღმერთის მოხმობით რომ ჰკურნავდა ავადმყოფებს და უხმეს. ნინო სასახლეში არ ეახლა, მასთან მოიწვია. სხვა გზა აღარ იყო, დედოფალი თავად მოაბრძანეს ნინოსთან. მან, მაცხოვრის სახელით, ლოცვით განკურნა იგი. ამის შემდეგ დედოფალმა ნანამ ირწმუნა მკდრეთით აღმდგარი ქრისტეს ძალა და ნინოს დაემოწაფა, თუმცა მეფე მირიანი კვლავ უნდობლად უყურებდა ქრისტეს რჯულს!

გამოხდა ხანი. მეფემ ნადირობისათვის მზადება ბრძანა, იახლა დიდებულები და სანადიროდ წავიდა. შუა ტყეში რომ შევიდნენ, უცერად უკუნი სიბნელე ჩამოწვა. მეფე ირგვლივ ვედრადფერს ხედავდა. თუმცა დიდებულები დაუბრკოლებლად ნადირობდნენ, სიბნელეს ვერც ამჩნევდნენ. მეფე დიდხანს უხმობდა საშველად თავის «ღმერთებს», მაგრამ ირგვლივ მაინც სრული სიბნელე სუფევდა. ბოლოს მან «ნინოს ღმერთი» ასხენა და პირობა დადო, რომ თუ იგი უშველიდა, აუცილებლად ირწმუნებდა ქრისტესა და მის აღდგომას. ამ სიტყვების დამთავრებისთანავე გარემო განათდა და მზე მთელი თავისი დიდებულებით გამობრწყინდა. მირიანსაც «გაუნათდა» გონება და სასახლეში დაბრუნებისთანავე ქრისტეს რჯულზე მოექცა.

მან სასწრაფოდ გაგზავნა ხალხი ბიზანტიის იმპერატორ კონსტანტინესთან და შეუთვალა, მღვდლები და ეპისკოპოსები გამოეგზავნა, რათა ქართველობა მოენათლათ. კონსტანტინემაც აღარ დააყოვნა, მაშინვე სასულიერო პირთა დელეგაცია გამოგზავნა საქართველოში (ოფიციალური ცნობით საქართველოს გაქრისტიანება 337 წელს მოხდა, მაგრამ მეცნიერთა კვლევის შედეგად ეს გაცილებით ადრე — 326 წელს უნდა ვივარაუდოთ).

ამის შემდეგ მირიანმა თითქმის ერთდროულად დაიწყო ფერისცვალების ტაძრისა და სვეტიცხოვლის ხის ტაძრის აგება (რომელმედაც წინა წერილში დაწვრილებით გვქონდა საუბარი). ნინო განაგრძობდა დანარჩენი საქართველოს გაქრისტიანებას. მან გააქრისტიანა მთელი ქართლი, მთიულეთი, ფშავ-ხევსურეთი და კახეთი, სადაც აღესრულა კიდევ, იქვე დაკრძალეს ბოდბის დედათა მონასტერში.

წმინდა ნინოს როლი განუზომელია ქართველი ერის წინაშე, ამიტომაც უმღერის მას არაერთი ქართველი პოეტი და პატივს მიაგებენ მის სახელს. აქვე მოვიყვანოთ თანამედროვე პოეტის — ქეთევან დოლიძის ლექსი — «ვლოცულობდი ნინოს თმებით შეკრულ ჯვართან».

Але Міріан поки що утримувався від нової віри. Він виношував задум страти чужинки! Якось цар зібрав вельмож і вирушив з ними на полювання. Раптом світлий день перетворився в непроглядну тьму й піднялася бура, подібна тій, котра знищила ідолів. Цар раптово осліп. У розпачі він почав волати про допомогу до богів своїх, але ідоли лишалися глухими. Відчувши над собою караючий перст Бога Живого, цар воззвав: «Боже Ніни! Розсій морок перед очима моїми, і я сповідаю й прославлю ім'я Твоє!» Миттєво розсіявся морок, і сонце освітило все своїм яскравим промінням.

Після цього випадку Міріан негайно відіслав послів до візантійського імператора Костянтина з проханням надіслати до нього єпископа й священників, щоб охрестили народ, навчили його вірі Христовій, насадили й затвердили в Іверії святу Церкву Божу.

Не зволікаючи, імператор направив відповідну релігійну делегацію й 337 року Грузія офіційно прийняла християнство (хоча дослідження вчених говорять, що це сталося раніше - 326 року).

Поки ж не вернулися посли зі священниками, свята Ніно безупинно вчила народ Христовій вірі, указуючи істинний шлях до порятунку душ і Царства небесного, готуючи в такий спосіб його до святого хрещення.

Цар Міріан побажав ще до приходу священників побудувати перший у Грузії храм Божий і вибрав для цього місце за вказівкою святої Ніни — там, де був похований хітон Христа (вищезгаданий храм «Светицховелі»). Після завершення будівництва дерев'яного храму свята Ніно вирушила в гірські, ще язичницькі, райони: Картлі, Мтиулеті, Пшаві, Хевсуреті, продовжуючи свою святу місію.

Наприкінці свого земного шляху праведниця оселилася в Кახетії (Східна Грузія) у селищі Бодбе. До останнього вона вела подвижницьке життя, перебуваючи в постійних молитвах, обертаючи в християнство околиць жителів. Там і поховане тіло Христової благовісниці на місці її вбогого намету.

Всеблагий Бог прославив нетлінним тілом святої Ніни, біля труни її відбувалися численні й безперервні знамення й чудеса. Ці благодатні знамення, святість і праведне життя, апостольські труди Ніно, спонукали визнати її святою рівноапостольною просвітителькою і встановити на честь її щорічне свято 14 (27) січня, у день її блаженної кончини.

უკრაინის ს საქართველო УКРАЇНСЬКА В ГР

დღეს უკრაინასა და საქართველოს აახლოებს არა მხოლოდ ერთობლივი მიზნები და ინტერესები შიდა სახელმწიფოებრივი განვითარების სფეროში, არამედ მყარი საგარეო პოლიტიკა, დემოკრატიული რეფორმების გატარება და საბაზრო ეკონომიკის სტაბილური განვითარება და რაც მთავარია, ხალხის კეთილდღეობის ზრდა, ევროპულ და ევროატლანტიკურ სფეროებში ინტეგრაცია. ეს სასურველ პირობებს ქმნის ჩვენ ქვეყნებს შორის ნაყოფიერი ურთიერთობების განვითარებისათვის, როგორც საზოგადოებრივ, ასევე სახელმწიფოებრივ დონეზე.

ეს რაც შეეხება დღევანდელობას. მაგრამ გადავხედოთ წარსულს.

ორ ერს შორის სულიერი, კულტურული და ლიტერატურული ურთიერთობები, გაცილებით ადრე, ჯერ

«**С**ьогодні Україну та Грузію поєднують не тільки спільні цілі та інтереси у сфері внутрішньодержавного розвитку, а й стійка зовнішня політика, впровадження демократичних реформ, стабільний розвиток ринкової економіки, й, що найважливіше, — підвищення рівня добробуту населення, інтеграція у європейські та євроатлантичні сфери. Це створює бажані умови для розвитку плідних взаємовідносин між нашими державами як на громадському, так і на державному рівнях».

Це — наше сьогодні, але згадаймо минуле. Після повалення самодержавства на території Російської Імперії утворилось багато державних одиниць, у тому числі й Українська

კავისტომო

ველოში

ნათია გოგიტიძე

А ДІАСПОРА

Грузії

Натія ГОГІДІЗЕ

კიდევ შუა საუკუნეებში დაიწყო. 1154 წელს კიევის მთავარ იზიასლავ მსტისლავის ძე დაქორწინდა ქართველი მეფის — დემეტრე პირველის ასულზე რუსუდანზე. ცოტა ხნის შემდეგ კი მეფე თამარი დაინიშნა რიურკების ჩრდილო შტოს წარმომადგენელზე იური ბოგოლიუბსკიზე. მე-18 საუკუნეში, რუსეთის მთავრობის განკარგულებით მრავალ ქართველ ემიგრანტ თავადიშვილს ყმა-გლეხებით დასახლებული მიწები ერგო. მათ შორის იყო რუსეთის ჯარის ჰუსარი დავით გურამიშვილი. მიგროროდში დასახლებულ პოეტს 30 კომლი ყმა-გლეხი გადაეცა. გურამიშვილისთვის უკრაინა მეორე სამშობლო გახდა. თავისი ცხოვრების მშვიდობიანი პერიოდი მან სწორედ იქ გაატარა და სამუდამო საგანეც 1792 წელს, იქ იპოვა. პოეტმა, პირველი ნაწარმოები უბრალო ხალხზე, «ქაცვია

Народна Республіка та Грузинська Демократична Республіка, які встановили дипломатичні відносини, уклали декілька угод в політичній та економічній сферах.

Відкрились посольства в Києві та Тбілісі. Відносини між країнами загострились після того, як у Росії та Україні до влади прийшли більшовики. Демократична влада Грузії проаналізувала існуюче становище і налагодила дипломатичні відносини з Українською РСР. Що стосується культурних, літературних та духовних зв'язків, то вони почалися ще у середні віки. У 1154 році Київський князь Ізяслав Мстиславович одружився з донькою грузинського царя

მწეგმისი», სწორედ უკრაინის მიწაზე შექმნა. ნაწარმოები უკრაინული ფოლკლორითაა გაჯერებული. ასეთივე სულსკვეთებაა ჩაქსოვილი კიდევ ერთ შესანიშნავ პოეტურ ნაწარმოებში «ზუბოვკაშიც».

ცნობილია, აკაკი წერეთლისა და უკრაინელი «კობზარის» — ტარას შევჩენკოს მეგობრობის შესახებ. თავის მოგონებებში აკაკი მეგობარი მწერლის სიტყვებს იხსენებს, რომელიც ამბობდა, რომ უკრაინელებს და ქართველებს ბევრი გვაქვს საერთო. ორივე მწერალი ერთნაირად იყო გამსჭვალული ეროვნულ-გამათავისუფლებელი იდეებით. დიდი უკრაინელი მწერალი ივან ფრანკო უკრაინელებს მოუწოდებდა მიებაძათ ქართველების რევოლუციური სულსკვეთებისათვის. უკრაინელი მეცნიერები ნ. გულაკი, რ. ივანჩუკი, დ. მორდოვეცი, ა. კრიმსკი, ი. ფრანკო შესანიშნავად იცნობდნენ ქართულ ლიტერატურას, ენას. თარგმნიდნენ, ანალიზებდნენ და გამოკვლევებს უძღვნიდნენ ქართულ შედეგებს. უკრაინელ მწერალთაგან ხშირად ითარგმნებოდა ტ. შევჩენკოს, ლესია უკრაინკას, ი. ფრანკოს, მ. ბაჟანის, ი. გონჩარის და პ. ტიჩინას ნაწარმოებები.

მე-19 საუკუნის შუა ხანებში თბილისში პატარა უკრაინული კოლონია არსებობდა.

თვითმპყრობელობის დაცემის შემდეგ რუსეთის იმპერიის ტერიტორიაზე შეიქმნა ახალი სახელმწიფო ერთეულები, მათ შორის უკრაინის სახალხო რესპუბლიკა და საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა, რომლებმაც ერთმანეთთან დაამყარეს დიპლომატიური ურთიერთობები, დადეს რამდენიმე სამთავრობო ხელშეკრულება პოლიტიკურ და ეკონომიურ დარგებში.

კიევსა და თბილისში გაიხსნა საელჩოები.

1917 წელს უკრაინელთა სამხედრო ყრილობა ჩატარდა — თბილისში «კავკასიის უკრაინელთა სამხედრო რადა» და «უკრაინული რადა» დაარსდა. რომლის მიზანი ყველა ნაციონალური, პოლიტიკური და სოციალ-ეკონომიკური პრობლემებისა და კავკასიის საერთაშორისო რადაში უკრაინელების მონაწილეობის საკითხის გადაჭრა იყო.

საქართველოს ქალაქებში იქმნებოდა უკრაინული ამხანაგობები, კავშირები, რომლებიც მოწოდებულნი იყვნენ მონაწილეობა მიეღოთ საქართველოს პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. ამავე დროს იღვწოდნენ უკრაინული კულტურისა და ენის გადარჩენისათვის.

1919 წელს უკრაინის მთავრობა დიპლომატიურ ურთიერთობებს ამყარებს საქართველოსთან. ქვეყნებს შორის ურთიერთობები მას შემდეგ დაიძაბა, რაც რუსეთსა და უკრაინაში ბოლშევიკური ხელისუფლება მოვიდა.

1917–26 წლებში უკრაინელთა ნაწილი ისტორიულ სამშობლოში დაბრუნდა.

1926–1939 წლებში კი მათმა რიცხვმა ისევ იმატა საქართველოში. ამ პროცესის ერთ-ერთი მთავარი მიზეზი

Деметре — Русудан. А згодом цариця Тамара була одружена з представником Рюриковичів (північна парость) — Юрієм Боголюбським. У XVIII столітті за розпорядженням російської влади грузинське емігрантське панство отримало маєтки й земельні наділи в Україні.

Серед тих, хто належав до Грузинського гусарського полку й отримав наділи й помістя в українських землях був грузинський поет Давид Гурамішвілі. Поету, осілому в Миргороді, було передано 30 сімей кріпосних. Мирний період свого життя він провів саме тут, де й помер у 1792 році. Україна стала другою батьківщиною для Гурамішвілі. Перший грузинський твір про простий народ «Кацві мцкемсіа» був створений на українській землі, він насичений українським фольклором. Такий же дух лежить і в основі вірша «Зубівка».

Відомо про дружбу Акакія Церетелі та українського «Кобзаря» — Тараса Шевченка. У своїх спогадах Акакій писав: «Українці та грузини мають багато спільного». Обидва поети проповідували ідеї національного визволення. Великий український письменник Іван Франко закликав українців слідувати революційному духу грузинів. Українські дослідники М. Гулак, Р. Іванчук, Д. Мордовець, А. Кримський, І. Франко добре знали грузинську літературу, мову, а також перекладали, аналізували й присвячували дослідження грузинським шедеврам. Твори відомих українських письменників та поетів — Тараса Шевченка, Лесі Українки, Івана Франка, Миколи Бажана, Олеса Гончара та Павла Тичини також були перекладені грузинською мовою. Сповнені любові та тепла рядки присвятили Україні поети Л. Асатіані, Г. Леонідзе, А. Мірцхулава, А. Абашелі, Х. Берулава, І. Грішашвілі, К. Каладзе, Н. Кіласонія, С. Чіковані, П. Яшвілі та інші.

Символом українського та грузинського народів стали музеї Лесі Українки в Сурамі та Давида Гурамішвілі в Миргороді.

В середині 19-го століття в Тбілісі існувала маленька українська колонія, а у 1917 році відбувся військовий з'їзд, на якому була створена «Військова рада українців Кавказу» та «Українська Рада» в Тбілісі. Їхньою ціллю було розв'язання всіх національних, політичних, соціально-економічних проблем та вирішення питання участі українців у Міжнародній Кавказькій Раді.

კომუნიტების მიერ ხელოვნურად შექმნილი პროცესი — გოლოდომორი იყო. მაშინ ბევრი უკრაინელი გამოექცა გოლოდომორს საქართველოში.

მეორე მსოფლიო ომის დამთავრების შემდეგ ქვეყნებს შორის კულტურული და სოციალური ურთიერთობები კვლავ გამოცოცხლდა. დიდი სამრეწველო ობიექტების მშენებლობებზე საქართველოში ბევრი უკრაინელი მოდიოდა სამუშაოდ. ბევრი სამხედრო პირი, სამხედრო სამსახურიდან გათავისუფლების შემდეგ, საქართველოში დარჩა.

უკრაინას მიუძღვნეს სიყვარულითა და სითბოთი აღსავე სტრიქონები ლ. ასათიანმა, გ. ლენინძემ, ალიო მირცხულავამ, ალ. აბაშელმა, ხ. ბერულავამ, ი. გრიშაშვილმა, კ. კალაძემ, ნ. კილასონიამ, ს. ჩიქოვანმა, პ. იაშვილმა და სხვებმა.

უკრაინელი და ქართველი ხალხის მეგობრობის სიმბოლოდ იქცა ლესია უკრაინკას მუზეუმი სურამში და დავით გურამიშვილისა მირგოროდში.

1991 წლიდან საბჭოთა კავშირის ნგრევამ მთელ ამ ტერიტორიებზე უდიდესი ცვლილებები გამოიწვია. დღეს კი დადგა დრო, ორმა ქვეყანამ ერთად მოიგერიოს ამპარტავანი და იმპერიული ზრახვებით შეპყრობილი მეგობელი.

საქართველოში მცხოვრებ უკრაინელთა ასოციაცია

საქართველოში მცხოვრებ უკრაინელთა ასოციაციის ცენტრი თბილისში, ფილიალები კი საქართველოს თითქმის ყველა ქალაქშია. ეს არის კულტურულ-საგანმანათლებლო და საქველმოქმედო ორგანიზაცია. აქტივისტები აქტივისტების ენთუზიზმით, უფასოდ და ნებაყოფილობით და რა თქმა უნდა, უკრაინის საელჩოს, საკონსულოს, თბილისის მერიისა და გლდან-ნაძალადევის გამგეობის მხარდაჭერით ეწეობა. ორგანიზაციას ბატონი მიხაილო ბორისი ხელმძღვანელობს. იგი ამავე დროს არის საქართველოს უკრაინელთა საკოორდინაციო საბჭოს თავმჯდომარე. დაჯილდოებულია «ღირსების» ორდენით (საქართველო), მესამე ხარისხის ორდენით «დამსახურებისათვის» (უკრაინა), არის წმინდა არხისტრის მიხეილის (უკრაინის მართლმადიდებლური ეკლესია) ორდენების კავალერი. 1992 წელს, იგი იყო საქართველოში მცხოვრებ უკრაინელთა ასოციაციის ჩამოყალიბების ერთ-ერთი ინიციატორი. 1994 წლიდან კი ასოციაციას სათავეში უდგას. მან ასოციაციის საქმიანობის შესახებ გვიახლო:

«უკრაინას ემიგრაციის ოთხმატალღამ გადაუარა. პირველი, ეს იყო 1892 წელს. უკრაინული ოჯახები კანადელი ფერმერების მიწვევით სამუშაოდ ოკეანის მიღმა მიემგზავრებოდნენ. შემდეგი ემიგრაცია პირველი მსოფლიო ომის, ოქტომბრის რევოლუციისა და სამოქალაქო ომის შედეგი იყო. მეორე

У містах Грузії діяли українські спілки, союзи, які були створені для участі у громадському та політичному житті Грузії, а також для збереження української культури та мови.

1919 року влада України встановлює дипломатичні зв'язки з Грузією. У 1917–26-х роках частина українців повернулася на свою історичну батьківщину. А у 1926–39-х роках їх чисельність в Грузії зростає, однією з причин цього став Голодомор в Україні. Багато українців знайшли притулок у Грузії, втікаючи від цього страшного лиха. А після завершення другої світової війни розпочався обмін між країнами — багато українців приїздили на будівництво великих господарських об'єктів, багато військових залишилось тут після закінчення служби.

Розпад СРСР у 1991 році викликав величезні зміни на цих територіях. Сьогодні настав час для двох держав разом зупинити імперіалістично налаштованого сусіда.

АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНЦІВ, ЩО ПРОЖИВАЮТЬ В ГРУЗІЇ

Центр Асоціації українців, що проживають в Грузії, знаходиться в Тбілісі, а його філії — майже в усіх містах Грузії. Це — культурно-освітня та добродійна організація. Заходи тут відбуваються завдяки ентузіазму активістів та, звісно, за підтримки Посольства та Консульства України, мерії міста Тбілісі та райради Глдані-Надзаладеві. Головою організації є Михайло Борис. Він, у той же час, є головою Координаційної ради українців Грузії. М. Борис нагороджений орденом честі (Грузія), орденом третього ступеню за заслуги (Україна), є кавалером ордена святого Михайла (Українська православна церква). У 1992 році Михайло Борис був одним з ініціаторів заснування асоціації, є головою організації з 1994 року, про яку він нам і розповів:

Україна перенесла чотири хвилі еміграції. Перша — з 1892 року. Українські сім'ї за запрошенням канадських фермерів переїздили працювати за океан. Наступна еміграція була після Першої світової війни, Жовтневої

მსოფლიო ომმა უკრაინა განსაკუთრებით დააზარალა. ისევ აქეთ-იქეთ გაიფანტნენ ჩემი თანამემამულენი. ემიგრაციის მეოთხე ტალღამ, რომელიც საბჭოთა კავშირის დაშლამ ააგორა, მე საქართველოში ჩამომიყვანა სამუდამოდ.

ბუნებრივია, რომ საქართველოში მყოფ უკრაინელთა უმეტესობამ გაერთიანება გადაწყვიტეს. 1992 წლის 15 ივნისს, ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორის ვლადიმერ ჩერედნიჩენკოს ინიციატივით საქართველოში მცხოვრებ უკრაინელთა ასოციაცია დაარსდა. თავდაპირველად 200-მდე უკრაინელი შეგროვდა, შემდეგ მათი რიცხვი 3000-მდე გაიზარდა. დაარსების დღიდან ასოციაცია სამთავრობო სტრუქტურებთან, არასამთავრობო და საქველმოქმედო ორგანიზაციებთან. უკრაინის საელჩოსთან თანამშრომლობს. ასევე ურთიერთობები აქვს ამერიკის, კანადის, გერმანიის, ესტონეთის, რუსეთის, სომხეთის, აზერბაიჯანის და უზბეკეთის უკრაინულ ამხანაგობებთან. 1995 წელს ასოციაციას შენობაც გამოუყვეს, სადაც კულტურულ-საგანმანათლებლო ცენტრი ამუშავდა. აქ ფუნქციონირებს ბიბლიოთეკა, იურიდიული კონსულტაცია და სამედიცინო პუნქტი, ომის ვეტერანთა კომიტეტი, ქალთა საბჭო, ქორეოგრაფიული, ვოკალური და გუნდური სიმღერის, ინგლისური ენისა და კომპიუტერის შემსწავლელი წრეები და საბავშვო სამხატვრო სტუდია. ქართული საზოგადოებისთვის ცნობილია ბავშვთა ვოკალური ანსამბლები «სონეჩკო» და ქორეოგრაფიული ანსამბლი «ჩერვონა კალინა». ცენტრი ატარებს საზეიმო კონცერტებს, საღამოებს. ვგეიმობთ ქართულ და უკრაინულ დღესასწაულებს. საქართველოში მცხოვრებ ეროვნულ უმცირესობათა წარმომადგენლებთან ერთად მონაწილეობას ვიღებთ კონფერენციებსა და სემინარებში. ქართველებთან ერთად აღვნიშნავთ ტარას შევჩენკოსა და ლესია უკრაინკას ხსოვნისადმი მიძღვნილ დღეებს. რამდენჯერმე დავესწარიტ კიევში უკრაინელთა მსოფლიო ფორუმს.

ჩვენი ინიციატივითა და საქართველოს პრეზიდენტის მხარდაჭერით 1999 წელს მ. გრუშევსკის სახელობის პირველი უკრაინული სკოლა გაიხსნა.

2000 წელს, ასოციაციის ინიციატივით, უკრაინის სათვისტომოს ისტორიაში პირველად, უკრაინელი და უკრაინული წარმოშობის მხატვართა: გივი თოიძის, ლეონიდ სემეიკოს, ოლეგ ტიმჩენკოს, ანდრეი სიმეიკო-ანთაძის, იგორ პანჩენკოს, ვლადიმერ პეტროვის, ანატოლი რიაბუშენკოს, ლარისა ფედორენკოს, თეონა გვაძაბიას, რაისა გერსამია-კისილენკოს და იური მოსკალეცის ნამუშევრების გამოფენა ჩატარდა.

2005 წლის 28 მარტს თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახ. ოპერის და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიურ თეატრში უკრაინის წლის დახურვისადმი მიძღვნილ ღონისძიებათა

რევოლუციისა და გრომადიანსკოი ვიინი. ა პიდი ჩას დრუგოი სვიტოვოი ვიინი, იაკა ჯავდალა ველიკოი სიკოდი უკრაინი, მოი სპივვიტჩიზნიკი ჯნოვ როზ'იხალის. ჩეტვერთა ხვილია, იაკა პოჩალასა ჯ როზპადომ სრსრ, ჯმუსილა მენე სამოგო ნა-ჯავჟდი პერეიხატი დო გრუჟიი.

ცილკომ პრიოდნო, ჯო ბილშისტი უკრაინცივ გრუჟიი ვირიშილი ობ'ედნატის. 15 ჩერვნია 1992 როკუ, ჯ ინიციაცივი დოქტორა ფილოლოგიჩნიხ ნაუკ ინსტიტუტა გრუჟინსკოი ლიტერატური ვო-ლოდიმირა ჩერედნიჩენკა, ბულა ჯასნოვანა ასოციაცია. სპოჩატკუ ჯიბრალოს ბლიჟკო 200 უკრაინცივ, ჯგოდომ იქ ჩისლო ჯროსლო დო 3000. ჯ დნია ჯასნუვანნია ასოციაცია ვჟაემოდის ჯ ვლად-ნიმი სტრუქტურამი: ჯ პოსოლსტვომ უკრაინი, ჯ უკრაინსკიმი ორგანიზაციამი უ სშა, კანადი, გერმანიი, ესტონიი, როსიი, ვირმენიი, აზერბაიჯანი თა უზბეკისტანი. უ 1995 როცი, ბულა ვიდილენო ბუდივლუ, დე პოჩავ პრაციო-ვატი კულტურნო-ოსვიტნიი ცენტრ. ტუტ ფუნქციონუე ბიბლიოთეკა, იურიდიჩნა კონსულტაცია, მედ-პუნქტ, კომიტეტ ვეტერანივ ვიინი, ჯიოჩოა კომისია, ხოროგრაფიჩნიი თა ვოკალნიი გურტიკი ი გურ-ტოკ ხოროვოგო სპივუ, ა თაკოჟ — ანგლიისკოი მოვი, ვივჩენნი კომპ'იუტერუ თა დიტიაჩა ხუდოჟ-ნია სტუდია. დლია გრუჟინსკოი გრომადი ვიდომიი თანციოვალნიი ანსამბლი «ჩერვონა კალინა». ცენტრ პროვოდიტ სვიატკოვი კონცერტი, ვეჩო-რი, ვიძნაჩაე გრუჟინსკი თა უკრაინსკი სვიათა. მი თაკოჟ პრიიმაემო უჩასტი უ კონფერენციამ თა სემინარამ რაჟომ ჯ პრედსტავნიკამი უკრაინსკიხ მენშინ, ჯო პროჟივაოტუ უ გრუჟიი. რაჟომ ჯ გრუჟინამი სვიატკუემო დნი, პრისვიაჩენი პამ'იატი ტარასა სევჩენკა თა ლესი უკრაინკი. დეკილკა რაჟ ბული პრისუტნიმი ნა ვსესვიტნიხ ფორუმამ უკრაინცივ უ კიევი.

ჯ ნაშოი ინიციაცივი თა ჯა პიძტრიმკი პრეზი-დენტა გრუჟიი უ 1999 როცი ბულა ვიძკრიტო პერსუ უკრაინსკუ სიკოლუ იმენი მ.გრუშევსკოგო.

ჯა ინიციაციოვო ასოციაციი 2000 როკუ ვპერ-სე ვ ისტორიი უკრაინსკოი დიასპორი, ბულა ორგანიზოვანა ვისტავკა კარტინ უკრაინსკიხ ხუდოჟნიკივ თა ხუდოჟნიკივ უკრაინსკოგო პო-ხოჟენნი: გივი ტოიძე, ლეონარდა სემეიკა, ოლეგა ტიმჩენკა, ანდრია სემეიკა-ანთაძე, იგორა პანჩენკა, ვოლოდიმირა პეტროვა, ანატოლია რიაბუშენკო, ლარისი ფედორენკო, თეონი გვაძაბია, რაისი გერსამია-კისილენკო, იურია მოსკალცია.

პროგრამის ჩვენება მოეწყო, რომელშიც მონაწილეობას ივანო-ფრანკოვსკის საოლქო ფილარმონიის სიმღერისა და ცეკვის გუცულური სახელმწიფო აკადემიური ანსამბლი და კობზარი – მექნარე უკრაინის დამსახურებული არტისტი ვასილ ნეჩეპა იღებდა. ქართველმა მაყურებელმა გულწრფელი აღტაცება გამოხატა უკრაინელთა ასოციაციის მუსიკის, პლასტიკის და სიტყვის საბავშვო თეატრ «ცისარტყელას» მიერ წარმოდგენილ სპექტაკლთან დაკავშირებით.

შეძლებისდაგვარად საქველმოქმედო საქმიანობასაც ვეწევით. უკრაინის მთავრობა, საელჩო ყურადღებას არ გვაკლებს, მაგრამ ჩვენთვის, სამშობლოდან გადმოხვეწილი უკრაინელებისათვის, ორმაგად მნიშვნელოვანია სტუმართმოყვარე ქართველი ერის თბილი და მეგობრული დამოკიდებულება. საქართველომ ჩვენ მიგვიღო, შეგვიყვარა და ჩვენც სიყვარულს სიყვარულითვე ვპასუხობთ.

28 березня 2005 року у Тбіліському державному академічному театрі опери та балету імені Захарія Паліашвілі відбувся святковий вечір, присвячений закриттю року України в Грузії, в якому приймав участь Державний академічний ансамбль гуцульської пісні та танцю Івано-Франківської обласної філармонії та Кобзар – заслужений артист України, Василь Нечеп.

Займаємося також й доброчинною діяльністю. Українська влада, посольство, не обділяє нас увагою, але для нас, що переїхали з батьківщини до Грузії, дуже важливо й тепле відношення до нас грузинського народу. Грузія нас прийняла, полюбила, ми теж відповідаємо любов'ю на любов.

სამეცნიერო კონფერენცია: «ვეფხისტყაოსნის» უკრაინელი მთარგმნელები НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ: УКРАЇНСЬКІ ПЕРЕКЛАДАЧІ «ВИТЯЗЯ В ТИГРОВІЙ ШКУРІ»

საქართველოში უკრაინის სათვისტომოს სერთ-ერთი მიზანი უკრაინის კულტურული ტრადიციების აღორძინება და განვითარება, ქართულ საზოგადოებასთან უკრაინის დიასპორის ინტეგრირება და ეთნიკური თვითმყოფადობის შენარჩუნებაა. 2009 წლის 20 იანვარს თბილისში ჩატარდა სამეცნიერო კონფერენცია თემაზე — «ვეფხისტყაოსნის» უკრაინელი მთარგმნელები.

Метою української меншини в Грузії є розвиток та розповсюдження українських культурних традицій, інтеграція української діаспори в грузинське суспільство та збереження свого етнічного буття. 29 січня 2009 року в Тбілісі проводилась наукова конференція «Українські перекладачі «Витязя в тигровій шкурі». Автором проекту «Українці для Грузії» була Валентина

პროექტის «უკრაინელები საქართველოსთვის» ავტორი იყო ვალენტინა მარჯანიშვილი, ორგანიზატორები: ჟურნალისტთა კავშირი «ქართულ-უკრაინული პრესის და წიგნის სახლი», თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის უკრაინათმცოდნეობის ინსტიტუტი, საქართველოს უკრაინელ პედაგოგთა კავშირი «განმანათლებელი», მ. გრუშევსკის სახ. ქართულ-უკრაინული სკოლა. პროექტის ხელშემწყობი — უკრაინის საელჩო საქართველოში.

კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობდნენ მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე მაყვალა გონაშვილი, მწერალი — რევაზ მიშველადзе, პოეტი-ჯანსუღ ჩარკვიანი, უკრაინისტიკის ინსტიტუტის რექტორი, უკრაინული ლიტერატურის მკვლევარი და მთარგმნელი — ოთარ ბაქანიძე. სოხუმის და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტების წარმომადგენლები.

კონფერენცია ქალბატონმა ვალენტინამ გახსნა: «საქართველოში მცხოვრები უკრაინელები-მცენიერები, ხელოვნების მუშაკები, უბრალო მშრომელები, ვცდილობთ გავამდიდროთ ქართული კულტურა, ჩვენი წვლილი შევიტანოთ მის განვითარებაში. დღევანდელი კონფერენცია — «უკრაინელები საქართველოს — მადლიერების ნიშნად», სწორედ ამის დადასტურებაა. ეს არის ჩვენი დევიზიც.

საქართველოში უკრაინის ელჩმა მიკოლა მიხეილის ძე სპისმა ქართულ-უკრაინულ პოლიტიკურ და კულტურულ ურთიერთობებზე ისაუბრა.

მომხსენებლებმა ოთარ ბაქანიძემ, თამარ კობახიძემ, ოლენა კურტანიძემ, ნინო ნასყიდაშვილმა, ოლენა მანჩხაშვილმა, ოლლა პეტრიაშვილმა, ვალენტინა მარჯანიშვილმა უკრაინელ მთარგმნელებზე ოლექსანდრ ნავროცკის, მიკოლა გულაკის, მიკოლა ბაჟანის, პანტელეიმონ პეტრენკოს შესახებ ისაუბრეს.

საკონფერენციო დარბაზში გამოფენილი იყო მიკოლა ბაჟანის მიერ თარგმნილი, 2004 წელს კიევში გამოცემული შ. რუსთაველის «ვეფხისტყაოსნის» თარგმანი. გამოცემის, იდეის, რეზიუმეს ავტორი და თარგმნის რედაქტორი ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი პროფესორი უკრაინის ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე რაულ ჩილაჩავაა. რაულ ჩილაჩავას რედაქტორობით ასევე, გამოფენილი იყო დავით გურამიშვილის 2005 წლის საიუბილეო გამოცემა. წიგნი მიეძღვნა პოეტის დაბადების 300 წლისთავს და საქართველოს წელიწადს უკრაინაში.

კონფერენციაზე ვალენტინა მარჯანიშვილის, მ. გრუშევსკის სახ. ქართულ-უკრაინული სკოლის პედაგოგის, მიერ შედგენილი ბუკლეტის «გაწყვეტილი სიმის» პრეზენტაციაც შედგა. იგი პოეტის, მთარგმნელის და მხატვრის პანტელეიმონ პეტრენკოს დაბადებიდან

მარჯანიშვილი, ორგანიზატორები — Спілка журналістів «Будинок грузино-української преси та книги», Тбіліський державний університет українознавства, Грузино-українська школа імені М.Грушевського, Спілка українських педагогів Грузії «Освітня».

У роботі конференції взяли участь: голова спілки письменників Грузії Маквала Гонашвілі, письменник Реваз Мішвеладзе, поет Джансуг Чарквіані, ректор інституту україністики, дослідник та перекладач української літератури Отар Баканідзе, представники державних університетів Тбілісі та Сухумі.

Пані Валентина відкрила конференцію словами: «Українські науковці, митці, звичайні працівники, що проживаємо в Грузії, намагаємось збагатити грузинську культуру, зробити свій внесок у її розвиток. Сьогоднішня конференція є підтвердженням цього і нашим девізом є: «Українці Грузії. Благодатний внесок».

Посол України в Грузії Микола Михайлович Спіс розповідав про грузино-українські політичні та культурні відносини.

Доповідачі Отар Баканідзе, Тамар Кобахідзе, Олена Куртанідзе-Безручко, Ніно Наскідашвілі, Олена Манчхашвілі, Ольга Петріашвілі, Валентина Марджанішвілі, розповідали про українських перекладачів знаменитої поеми: Олександра Навроцького, Миколу Гулака, Миколу Бажана, Пантелеймона Петренка.

В конференц-залі було виставлене видання «Витязя в тигровій шкурі» Шота Руставелі 2004 року у перекладі Миколи Бажана. Автор видання, ідеї, резюме, та редактор перекладу — доктор філологічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України — Рауль Чілачава. Також було представлено ювілейне видання Давида Гурамішвілі 2005 року за редакцією Рауля Чілачава. Книга була присвячена 300-річчю з дня народження поета та року Грузії в Україні.

На конференції відбулась презентація буклету «Обірвана струна», створеного педагогом Грузино-української школи імені М. Грушевського — Валентиною Марджанішвілі.

Вона була присвячена 100-річчю з дня народження Пантелеймона Петренка — поета, перекладача та художника. У збірці

100 წლისთავს მიეძღვნა. მასში პოეტის პორტრეტული შტრიხები მოცემულია ლექსებში, თარგმანებში, ნახატებში, პუბლიკაციებსა და მოგონებებში. პეტრენკოს შემოქმედება მჭიდროდ არის დაკავშირებული საქართველოსთან. მან სიცოცხლის უკანასკნელი ოთხი წელი საქართველოში გაატარა. პოეტი ორი წელი მუშაობდა «ვეფხისტყაოსნის» თარგმანზე. 1935 წელს საქართველოს მწერალთა კავშირში თვითონვე წაუკითხავს თავისი თარგმანი და ფურორიც მოუხდენია. პეტრენკო თარგმანზე რუსთველოლოგ კონსტანტინე ჭიჭინაძესთან ერთად მუშაობდა. იოსებ მეგრელიძე თავის მოგონებებში წერდა: «ვეფხისტყაოსნის» ორი საუკეთესო თარგმანი ეკუთვნით უკრაინელებს: ბაჟანს — უკრაინულ ენაზე, პეტრენკოს — რუსულად. პეტრენკო სმირად ამბობდა უარს თარგმანებზე, მისი შემოსავლის ძირითად წყაროზე, რადგან დრო პოემაზე სამუშაოდ სჭირდებოდა.

სამწუხაროდ, ტრაგიკულმა შემთხვევამ იმსხვერპლა პოეტის სიცოცხლე. პოემის 141 სტროფი მის გარეშე ბ. ბრიკმა დაასრულა კ. ჭიჭინაძის ხელმძღვანელობით. პეტრენკოსეული თარგმანი სამჯერ გამოიცა. 2008 წელს სანკტ-პეტერბურგში რუსთაველის პოემის საკოლექციო გამოცემა გამოვიდა. წიგნს დართული აქვს კონსტანტინე ბალმონტის, პანტელეიმონ პეტრენკოს, ნიკოლოზ ზაბოლოცკის და შალვა ნუცუბიძის ცალკეული თავების თარგმანები.

პანტელეიმონ პეტრენკოს კალამს ეკუთვნის ქართველი პოეტების: ბესიკის, გალაქტიონის, სიმონ ჩიქოვანის, ტიციანის, კალე ბობოხიძის, ვარლამ ჟურულის, კოლაუ ნადირაძის და სხვათა თარგმანები რუსულ ენაზე. გალაქტიონის «თოვლის» თარგმანი მას საკუთარი ხელით ჩაუწერია პოეტის უბის წიგნაკში, რომელიც ამჟამად გ. ლეონიძის სახელობის ქართული ლიტერატურის სახელმწიფო მუზეუმში ინახება.

პეტრენკო მკითხველთა მესხიერებაში დარჩა, როგორც მთარგმნელი, მაგრამ მისი პოეტური მემკვიდრეობის გაცნობის შემდეგ გაჩნდა რაულ ჩილაჩავას მონოგრაფია «პანტელეიმონ პეტრენკოს გედის სიმღერა». პოეტის ხელნაწერები ათეული წლების განმავლობაში ინახებოდა კ. ჭიჭინაძისა და ს. ქობულაძის შთამომავალთა ოჯახში. ირინა ჭიჭინაძემ დარბაზში ხელნაწერთა პატარა გამოფენა მოაწყო. არქივი დღის სინათლეს ელის.

კონფერენციის მუშაობაში სასიამოვნო გარემო შექმნა გრიბოედოვის თეატრის მსახიობის პროფესორ ანტონ ლობოვის მიერ წაკითხულმა პეტრენკოს თარგმანებმა.

დანეი შტრიხი პეტრენკოს პორტრეტს პოეტის პოეზიაში, თარგმანებში, ნახატებში, პუბლიკაციებში და მოგონებებში. პეტრენკოს შემოქმედება მჭიდროდ არის დაკავშირებული საქართველოსთან. მან სიცოცხლის უკანასკნელი ოთხი წელი საქართველოში გაატარა. პოეტი ორი წელი მუშაობდა «ვეფხისტყაოსნის» თარგმანზე. 1935 წელს საქართველოს მწერალთა კავშირში თვითონვე წაუკითხავს თავისი თარგმანი და ფურორიც მოუხდენია. პეტრენკო თარგმანზე რუსთველოლოგ კონსტანტინე ჭიჭინაძესთან ერთად მუშაობდა. იოსებ მეგრელიძე თავის მოგონებებში წერდა: «ვეფხისტყაოსნის» ორი საუკეთესო თარგმანი ეკუთვნით უკრაინელებს: ბაჟანს — უკრაინულ ენაზე, პეტრენკოს — რუსულად. პეტრენკო სმირად ამბობდა უარს თარგმანებზე, მისი შემოსავლის ძირითად წყაროზე, რადგან დრო პოემაზე სამუშაოდ სჭირდებოდა.

სამწუხაროდ, ტრაგიკულმა შემთხვევამ იმსხვერპლა პოეტის სიცოცხლე. პოემის 141 სტროფი მის გარეშე ბ. ბრიკმა დაასრულა კ. ჭიჭინაძის ხელმძღვანელობით. პეტრენკოსეული თარგმანი სამჯერ გამოიცა. 2008 წელს სანკტ-პეტერბურგში რუსთაველის პოემის საკოლექციო გამოცემა გამოვიდა. წიგნს დართული აქვს კონსტანტინე ბალმონტის, პანტელეიმონ პეტრენკოს, ნიკოლოზ ზაბოლოცკის და შალვა ნუცუბიძის ცალკეული თავების თარგმანები.

პანტელეიმონ პეტრენკოს კალამს ეკუთვნის ქართველი პოეტების: ბესიკის, გალაქტიონის, სიმონ ჩიქოვანის, ტიციანის, კალე ბობოხიძის, ვარლამ ჟურულის, კოლაუ ნადირაძის და სხვათა თარგმანები რუსულ ენაზე. გალაქტიონის «თოვლის» თარგმანი მას საკუთარი ხელით ჩაუწერია პოეტის უბის წიგნაკში, რომელიც ამჟამად გ. ლეონიძის სახელობის ქართული ლიტერატურის სახელმწიფო მუზეუმში ინახება.

პეტრენკო მკითხველთა მესხიერებაში დარჩა, როგორც მთარგმნელი, მაგრამ მისი პოეტური მემკვიდრეობის გაცნობის შემდეგ გაჩნდა რაულ ჩილაჩავას მონოგრაფია «პანტელეიმონ პეტრენკოს გედის სიმღერა». პოეტის ხელნაწერები ათეული წლების განმავლობაში ინახებოდა კ. ჭიჭინაძისა და ს. ქობულაძის შთამომავალთა ოჯახში. ირინა ჭიჭინაძემ დარბაზში ხელნაწერთა პატარა გამოფენა მოაწყო. არქივი დღის სინათლეს ელის.

კონფერენციის მუშაობაში სასიამოვნო გარემო შექმნა გრიბოედოვის თეატრის მსახიობის პროფესორ ანტონ ლობოვის მიერ წაკითხულმა პეტრენკოს თარგმანებმა.

როკვენ მართვენო

ალიონა იაკიმენკო, თეონა ეჯოშვილი

ТАНЦЮЮТЬ ГРУЗИНИ

Алена ЯКИМЕНКО, Теона ЕДЖОШВИЛІ

ცეკვა — სულის ენაა, ლექსია. ყოველი მოძრაობა კი სიტყვაა.
ცეკვა — მელოდიას ხილულს ხდის.
იგი ყველას შეუძლია, თავისებურად... ოღონდ უნდა იწამო
საკუთარი თავის, და იცეკვო,
არ უნდა იფიქრო, ისე უნდა იცეკვო.
იცეკვე შეძლებისდაგვარად, მხოლოდ გულით ...
ნება მიეცი მუსიკას, მართოს შენი სხეული.
იცეკვე და იგრძნობ, როგორ იცვლება სამყარო შენს
გარშემო...

კოლხა, კოლხიდა, კოლხეთი... ასე უწოდებდნენ სახელმწიფოს,
რომელიც ჩვენს წელთაღრიცხვამდე XIV–XII საუკუნეებში წარმოიქმნა
დასავლეთ საქართველოს ტერიტორიაზე. იგი დასახლებული იყო
თანამედროვე ქართველების წინაპრებით. ლეგენდის თანახმად,
სწორედ ამ კურთხეული მიწისკენ მიემზებოდნენ მამაცი
არგონავტები ოქროს საწმისის მოსაპოვებლად.

«კოლხეთი» — ასევე ეწოდება ხარკოვის ეროვნულ-
საზოგადოებრივი გაერთიანება «საქართველო»-ს ვოკალურ-
ინსტრუმენტულ ანსამბლსაც. 21 თებერვალს «კოლხეთმა», თავისი
დაბადების დღის ორი წლისთავი იზეიმა. იგი ჭეშმარიტი ქართული
გულუხვობითა და სტუმართმოყვარეობით აღინიშნა. მოწვეული
იყვნენ ქართული კულტურის ჭეშმარიტი თაყვანისმცემელები.

«კოლხეთის» სათავეებთან იდგნენ: რუსლან კიტნუხი
(ეროვნულ-საზოგადოებრივი გაერთიანება «საქართველო»-ს
ვიცე-პრეზიდენტი და ანსამბლის სამხატვრო ხელმძღვანელი),
ნონა გოგოხია (ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი,
სასწავლო ცენტრის ხელმძღვანელი), მიმოზა გოგია და ხათუნა
გერგელავა. ამ ადამიანებმა შეძლეს, არა მარტო შეექმნათ

... **В** житті бувають моменти щастя — танок,
один з них...
Танок — мова твоєї душі,
Вірш, а кожен його рух — слово,
Танок — робить мелодію реальною
Всі вміють танцювати.

Існує тільки один шлях —
Повірити в себе та танцювати

Танцюй по бажанню, тільки серцем..
Дай волю музиці, тільки твоє тіло..
Танцюй і відчуєш як змінюється світ навколо тебе...

Колха, Колхida, Колхеті... так називали державу, яка
утворилась на території західної Грузії у XVI–XII століттях до
нашої ери, й була заселена попередниками сучасних грузин.
Згідно з легендою, саме до цієї землі подорожували хоробрі
аргонавти, за золотим руном.

«Колхida» — також назва вокально-інструментального
ансамблю національно-суспільного об'єднання «Грузія»,
міста Харкова. «Колхida» 21 лютого святкувала 21-річчя з дня
заснування. Його відсвяткували зі справжньою грузинською
великодушністю та гостинністю. Були запрошені справжні
цінителі грузинської культури.

У витоках «Колхиди» стояли: Руслан Кітнюх (віце-президент
національно-суспільного об'єднання «Грузія» та художній
керівник ансамблю) Нона Гогохія (викладач грузинської мови

ორიგინალური რეპერტუარის მქონე ცეკვის ანსამბლი, არამედ საკმაო წარმატებებისთვისაც მიეწიათ. ანსამბლის წევრები ეთნოფესტივალების მუდმივი მონაწილენი არიან. მონაწილეობდნენ ფესტივალებზე: «პეჩენესკოე პოლე», «სოროჩინსკაია იარმარკა», «სლობოჟანსკაია იარმარკა» «კრუგ დრუზი», «ცისკარი დონბასა», «ხარკოვ — ნაშ დომ» და სხვა.

მრავალფეროვანია ანსამბლის ქორეოგრაფიული პროგრამა. «კოლხეთის» რეპერტუარში ათზე მეტი ქართული ცეკვა შედის, მათ შორისაა: «დავლური», «ქართული», «ოსური», «აჭარული», «აფხაზური», «ყაზბეგური», «სვანური», «ფარცა», «სამაია» და «შეხვედრა მთაში» — ანსამბლის სავიზიტო ბარათი, ცეკვა, რომლითაც არსებობა დაიწყო «კოლხეთმა».

ანსამბლის პროგრამაში შედის არა მარტო ქორეოგრაფიული ნომრები, არამედ ყველასათვის ცნობილი და საყვარელი სიმღერები: «თბილისო», «სულიკო», «მხედრული», «გამარჯობა აფხაზეთო შენი» და მრავალი სხვა, რომლებსაც სხვადასხვა კონკურსებისა და ფესტივალების მრავალგზის ლაურეატები და პრიზიორები — ცირა ბერულავა, ჟუჟუნა ჩაპოძე, მარიამ ნასარიძე ასრულებენ.

დღესდღეობით ანსამბლის წევრთა რიცხვი 30 ადამიანს აღემატება. მრავალფეროვანია «კოლხეთის» ეთნიკური შემადგენლობაც: ქართველები, უკრაინელები, სომხები, აზერბაიჯანელები, რუსები, ამიტომ ანსამბლს თამამად შეგვიძლია ვუწოდოთ ინტერნაციონალური.

ანსამბლის წევრებისათვის «კოლხეთი» მეორე ოჯახია. ესაა ახლობელ ადამიანთა შეხვედრის უცვლელი ადგილი, სადაც მრავალი ეროვნული საჭირობოროტო საკითხი თუ პრობლემა განიხილება და იჭრება.

«კოლხეთი» ამყობს თითოეული წევრით. დაე, ნურასდროს გაწყდება თაობათა უწყვეტი ჯაჭვი.

თა ლიტერატური, კერძოდ ვიკლადაჭკო ცენტრუ), მიმოზა გოგია თა ხატუნა გერგედავა. ცი ლუდია ზმოგლი, ნე ტილკი სთვორიტი ანსამბლ ტანცუ ზ ორიგინალნიმ რეპერტუარომ, ალე ი დოსიაგნიტი დოსთატნი ზუსტიჲ. ჭლენი ანსამბლიჲ ე წიჩნიმი ლაჭსნიკამი ეტნოფესტივალიჲ. ბრალი ლაჭსთაჲ ფესტივალიჲ «პეჩენესკოე პოლე», «სოროჩინსკაია იარმარკა», «სლობოჟანსკაია იარმარკა», «კრუგ დრუზი», «ვოსხოდ? დონბასა», «ხარკოვ — ნაშ დომ» თა იწნი.

ბაგათმანიტნა ზორეოგრაფიჩნა პროგრამა ანსამბლიჲ. დო რეპერტუარუ «კოლხიდი» ვხოდიაჲ ბილშე დესიატკა გრუზინსკიჲ ტანცე, სერედ ნიჲ: «დავლური», «გრუზინსკიჲ», «ოსეტინსკიჲ», «აღჯარსკიჲ», «აბხაზსკიჲ», «სვანსკიჲ», «პარცა», «სამაია» თა «ზუსტრიჩა გორი» — ვიზიტნა კარტკა ანსამბლიჲ, ტანოკ ზ ჯაკოგო რიპოჩალასჲ «კოლხიდა».

დო პროგრამი ანსამბლიჲ ვხოდიაჲ ნე ტილკი ზორეოგრაფიჩნი ნომერი, ალე ი ვსიმ ვიდომი თა ლიუბლენი პისნი: «ტბილისო», «სულიკო», «მხედრული», «აბხაზეთო შენი» თა ბაგათო იწნიჲ, ჯკი ვიკონუიჲ ბაგატორაზოვი ლაურეატი თა პრიზერი რიზნიჲ კონკურსე თა ფესტივალიჲ — ცირა ბერულავა, ჯუჟუნა ჩაპოძე, მარიამ ნასარიძე.

ნა სიგოდნი კილკიჲსტ ჭლენე ანსამბლიჲ პერევიშუე 30 ლუდია. ბაგათმანიტნიმ თა ეტნიჩნიმ ე სკად «კოლხიდი»: გრუზინი, უკრაინცი, ვირმენი, აზერბაიჯანცი, როსიანი, თომუ ანსამბლჲ მოჲნა ვპევნენო ნაზვატი ინტერნაციონალნიმ.

დლა ჭლენე ანსამბლიჲ, «კოლხიდა» — დრუგა სიმ'ია. ცე ნეზმინენე მიწცე ზუსტრიჩი ბლიზკიჲ ლუდია, დე დისკუტუიჲსაჲ თა ვირიშუიჲსაჲ ბაგათო ნაციონალნიჲ პიტანიჲ ჭი პრობლემ.

«კოლხიდა» პიშაეჲსაჲ კოჲნიმ ჭლენომ. დაი ბოგ, ჷობ ნიკოლი ნე რიპრავასჲ ნეროზრივნი ლანციოგ პოკოლინა.

უკრაინის ქართველთა ასოციაცია
 ულოცავს ქართული ხალხური ცეკვის
 ანსამბლ «იბერიელს» საერთაშორისო
 ფესტივალ «მისამარი ტანცა»-ში
 პირველი ადგილის მოპოვებას.

Асоціація грузинів України вітає
 Ансамбль грузинських народних
 танців «ІБЕРІЕЛІ» з перемогою
 у міжнародному фестивалі
 «МІСТЕРІЯ ТАНЦІВ»

ძვირფასო მეგობრებო!

- კიევის ქართული კულტურულ-საგანმანათლებლო ცენტრი აცხადებს მსურველთა მიღებას:
- ქართული საკვირაო სკოლაში (უმცროსი და საშუალო ასაკის ბავშვები);
 - ქართული ენის კურსებზე (უფროსი ჯგუფი. სწავლის ვადა — 1 წელი);
 - ქართული ცეკვის წრეზე;

სწავლა დაიწყება 12 სექტემბერს.

მისამართი: ქ. კიევი, შულეივსკის ქუჩა 10/12

ШАНОВНІ ДРУЗИ!

Грузинський культурно-просвітницький центр у Києві оголошує набір бажаючих:

- в грузинську недільну школу (діти молодшого та середнього віку);
- на курси грузинської мови (для дорослих. термін навчання — 1 рік);
- гурток грузинського танцю.

Початок занять у 12-го вересня

АДРЕС: м. Київ, вул. Шулявська, 10/12; тел.: +380 67 449 10 96; info@iberieli.org

საქართველო საქართველო

#1 (6) 2009

პროექტის ავტორი: Автор проекту
ბესიკ შამუგია Бесік Шамугія

რედაქტორი: Редактор:
სოსო ჩოჩია Сосо Чочіа

ნომერზე მუშაობდნენ: Над номером працювали:
მიხეილ ღანიშაშვილი Міхеїл Ганішашвілі
გიორგი გაგუა Георгій Гагуа
დავით კურტანიძე Давід Куртанідзе

თარგმანი: Переклади:
დავით კურტანიძე Давід Куртанідзе

დიზაინი Дизайн
და კომპიუტერული უზრუნველყოფა та комп'ютерне забезпечення

G&V studio
დავით სეხნიაშვილი Давід Сехніашвілі
ვიქტორ მიხალევიჩი Віктор Михалевич

ფოტოგრაფი: Фотограф:
დავით ძიძიგური Давід Дзізігурі

უკრაინის ქართველთა ასოციაცია მადლობას უხდის
აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მედია ცენტრს
საინფორმაციო მხარდაჭერისათვის
Асоціація грузин України висловлює
щирю подяку медіа-центру уряду
АР Абхазії за допомогу

